

ŻEGLARZ POLSKI

Le navigateur polonais

The Polish Sailor

PRZEGLĄD

poświęcony sprawom żeglugi
uwzględnieniem potrzeb

TYGODNIOWY

morskiej i rzecznej ze szczególnem
i zadań żeglugi polskiej.

Ceny ogłoszeń: za drobne ogłoszenia handlowe 30 gr za wiersz milimetry trzylamowy. Za powtórne ogłoszenia 30% zniżki. Większe i stałe ogłoszenia według umowy.

Redakcja i administracja: TCZEW ul. Strzelecka 5. Adres pocztowy: Tczew „Żeglarz Polski”. — Konto: P. K. O. 170 044. Wszystkie materiały i artykuły umieszczone w piśmie są płatne. Rękopisów redakcja nie zwraca.

Prenumerata „Żeglarza Polskiego” wraz z miesięcznikiem ilustrowanym „Morze”, wynosi 20 zł rocznie, 10 zł półrocznie, 5,00 zł kwartalnie, które przekazywać należy do administracji „Żeglarza Polskiego”.

PRENUMERATA na r. 1928: Rocznie w kraju 12 zł, zagranicą 18 zł; Półrocznie w kraju 6 zł zagranicą 9 zł, Kwartalnie w kraju 3,00 zł. Do Argentyny, Austrii, Belgii, Bułgarii, Czechosłowacji, Estonii, Jugosławii (S.H.S.), Francji, Łotwy, Portugalii, Rumunii, Węgier rocznie 16 zł, półrocznie 8 zł, kwartalnie 4 zł. W miesiące i w porcie Gdańska jak w kraju. Prenumeratę prosimy wpłacać na konto P.K.O. 17004,4 lub przekazem pocztowym pod adresem administracji pisma w Tczewie. Zmiana adresu 50 gr

Na 2 kwartał 1928 r. można abonować „Żeglarza Polskiego” również na pocztce.

Komitet Redakcyjny: J. R. Klejnot, inż. mor. A. Ciechanowski, **

Cena 40 gr.

Nr. 18-19. Rok wydania siódmy.

TCZEW-GDYNIA-GDAŃSK, 24 maja 1928 r.

Ogólnego zbioru Nr. 214

O rozwój dalszy żeglugi tczewskiej.

O ile sprawy gdyńskie nabrały już dziś takiego rozmachu, że nawet pomijając nadzwyczajnie wydatne i wszechstronne poparcie Rządu rozwój portu przy warunkach wykonania już ustalonego programu robót jest zapewniony i jak grzyby po deszczu powstają i powstawać będą przedsiębiorstwa wzgl. filje ich mające na celu eksport i import przez Gdynię jak też wykonywanie ładunku itp.

to inaczej się ma jeszcze sprawa z portem tczewskim.

Rozwój portu, ogłoszonego przewidywano za port morski jeszcze w roku 1926-ym, ustawowo zaś dopiero w marcu b. r. nie może się jeszcze zwolnić od cechy przypadkowości, którą stwarzają: po pierwsze brak odpowiedniej inicjatywy, po drugie stan dojazdu morskiego, po trzecie brak wyraźnej polityki rządowej-handlowej i technicznej wobec portu tczewskiego.

Jakaś ironia losu chciała, ażeby mimo ustawowego ogłoszenia Tczewa za port morski ruchu w nim prawie że nie było żadnego właśnie teraz, gdy wodostany Wisły są bardzo korzystne, zapotrzebowanie krajów skandynawskich na węgiel znacznie się zwiększyło, a flota lichtug i holowników Wisły-

Bałtyk jest gruntownie wyremontowana, niemal gotowa do ruchu.

Tylko konkurencja jak wiadomo pozwala sobie szukać dumpingu w naszym obecnym eksporcie węgla na Bałtyk, który jest już koniecznością życiową dla naszego przemysłu węglowego.

Jeśli chcemy ażeby ceny na węgiel w kraju nie szły w górę, musimy jaknajwięcej eksportować węgla, dopuszczając do eksportu węgiel wszystkich przedsiębiorstw i zapewniając tem ich normalne funkcjonowanie bez wzajemnej krzywdy.

Kopalnie dąbrowieckie, które są głównymi akcjonariuszami Wisły - Bałtyk, posiadają węgiel nie tylko gorszych gatunków, lecz również najprzedniejszych, co stwierdzone jest w handlu przez zaliczenie tego węgla do pierwszej kategorii. Wiadomo przytem, że dla pewnych celów i przez niektórych odbiorców nie są żądane gatunki o najwyższej wartości cieplnej.

Lepsze gatunki węgla dąbrowieckiego wysyłane z Tczewa lichtugami morskimi do mniejszych portów 10—14-u stopowych Szwecji i Danii jak również Finlandji, Łotwy i Estonji są bezkonkurencyjne na miejscu, jak wobec taniości dostawy na krótką odległość i bez przeładunku w większych portach, tak też dzięki taniości samego węgla.

Mimo tych korzystnych warunków widzimy zjawisko wręcz nienormalne. Węgiel dąbrowiecki jest ładowany do Gdańska na większe statki w dość poważnej ilości, natomiast flota Wisły-Bałtyk jest unieruchomiona, z wyjątkiem dwu lichtug kursujących z Tczewa i dwu innych lichtug, wydzierżawionych niemieckim przedsiębiorstwom.

Podobno istnieje prawdopodobieństwo, że i reszta floty Wisły-Bałtyk zostanie odfrachtowana wzgl. sprzedana obcym, którzy częściowo zamierzają wozic na niej polski węgiel.

Widzimy więc wyraźnie, że zarząd Wisły-Bałtyk nie okazuje dziś w wykorzystaniu swych urządzeń portowych w Tczewie i swej floty lichtug morskich pożądanej inicjatywy, widocznie zapatrując się na sprawę czysto koniunkturalną i uważając, że lepiej jest w Gdańsku konkurować z innymi koncernami, ładującymi na statki wielkie, aniżeli eksploatować we własnym zakresie flotę lichtug morskich.

Niewątpliwie jest nieco korzystniej zafrachtować wielki statek na węgiel dąbrowiecki w Gdańsku aniżeli wysyłać węgiel ten na własnych lichtugach z Tczewa, o ile chodzi o większe partie i większe porty.

Prawdopodobnie różnica jest minimalna nie na korzyść własnej eksploatacji a zapewne nie istniałaby wogóle, gdyby flota Wisły - Bałtyk i port były

bez przerwy i racjonalnie eksploatowane.

W każdym bądź razie gdyby sprawy Wisła - Bałtyk i portu w Tczewie zależały całkowicie od żegludowców, przekonaliby oni przedstawiciele kapitału węglowego co do możliwości eksploatacji floty lichtug i portu już urządnego bez strat.

Obecny stan jest o wiele niebezpieczniejszy aniżeli nawet eksploatacja z lekkim deficytem. Urządzenia przeładunkowe, rozliczone na ruch miesięczny przynajmniej 30-u paru lichtug stoją bezczynnie, już przez to wywołując straty. Flota przedsiębiorstwa gruntownie odremontowana stoi również bezczynnie, niszcząc się i im dalej, wymagając coraz więcej ponownego remontu.

Ze smutkiem widzimy, że to co powstało w chwili konjunktury korzystnej podczas strajku angielskiego nie przystosowuje się jeszcze do nowych ciężkich, lecz stałych warunków i zdobyć osiągnięta nie dała jeszcze nic trwałego.

Widzimy z drugiej strony, że Rząd sprowadził specjalną silną drągę dla bagrowania pod samym Tczewem na wypadek niskiej wody. Jednocześnie zaczęto ponownie bagrować w ujściu A więc cóż stoi na przeszkodzie wznowienia ruchu statków Wisły - Bałtyk?

Jak już podawaliśmy, przed kilkoma miesiącami w budżecie państwowym na rok 1928/29 wstawiona została kwota 1 000 000 złotych na budowę portu drzewnego w Tczewie. Niestety i w tym kierunku nie stało się nic pocieszającego; nie zapadło jeszcze żadne postanowienie co do sposobu zużycia tych pieniędzy. Wobec niemożności zapewnienia większej głębokości przy pomocy bagrowania i sparaliżowania sprawy regulacji Wisły na odcinku poniżej Tczewa wszystko stoi na martwym punkcie.

Miasto Tczew okazuje nadzwyczajną bierność wobec sprawy portu morskiego poniżej mostów kolejowych.

Jeśli gdziekolwiek może przeważać opinia co do lokalności zadań portu tczewskiego (punkt już dawno obalony) to brak obrony swych lokalnych interesów w samym Tczewie jest naprawdę zadziwiający.

Tymczasem dla Tczewa, ażeby zrobić z niego realnie pracujący port morski, chociażby dla ruchu bałtyckiego, w granicach korzystania z dojazdu wiślanego potrzeba bardzo niewiele — kwot nie przekraczających jednego do dwóch milionów złotych.

Wisły nie można pogłębić nawet do Czatków więcej aniżeli na głębokość 4-eh metrów przy średnio-niskiej wodzie. Nie znaczy to ażebyśmy nie mieli wcale rozszerzać obecnego portu zimowego i budować portu w Czatkowach. Nie można hołdować hasłu „wszystko — albo nic” i jeśli jeszcze nie widać możliwości sprowadzenia pod Tczew statków o zagłębieniu 5-io metrowem, to niema usprawiedliwienia dla odkładania sprawy i pozbawienia Tczewa przystani 4-0 metrowych poniżej mo-

stów dla statków nie mogących składać maszty. Przykład Kolonii, położonej na Renie daleko głębiej w ład i uprawiającej żeglugę morską nader ożywioną jak w kierunku Anglii, tak i w kierunku Bałtyku, zwłaszcza Gdańska i Królewca, dokąd idzie około 20 % całego ruchu morskiego tego portu może służyć najlepszym przykładem co można zdziałać nawet przy nieznacznych głębokościach, lecz przy posiadaniu tego czego nam najwięcej brak w sprawie tczewskiej — inicjatywy.

Wycieczki „Żegluga Polskiej“.

Dnia 17 bm. s. s. „Gdynia“ koło południa odpłynął do Kopenhagi z wycieczką pp. urzędników Ministerstwa Przemysłu i Handlu, mając na pokładzie 106 pasażerów. Statek odbił przy pięknej pogodzie i 18 b.m. po południu stanął w Kopenhadze. Wycieczka ta s. s. „Gdynia“ rozpoczął sezon podróży zagranicznych, który będzie trwał do 27 września. Następna wycieczka odpłynie dnia 27 maja na Bornholm i wróci dnia 29 maja rano. Dalej nastąpi cały szereg podróży do Kopenhagi, Helsingör, Bornholmu, Visby, Stockholmu, Tallinna (Rewla), Helsingforsu, Hangö, Rygi, Oslo i Göteborga. Wielkim udogodnieniem dla pasażerów tych wycieczek jest zbędność paszportu zagranicznego, (wizy na dowody osobiste krajowe otrzymuje dla swych pasażerów P. P. „Żegluga Polska“).

Od dnia 17 maja s. s. „Hanka“ podstrzymuje stałą komunikację między Gdynią a Helem.

S. S. „Gdańsk“, który od dnia 29 czerwca rozpocznie kursować w żegludzie przybrzeżnej, do tego terminu jest używany do wycieczek zagranicznych organizacji społecznych, naukowych, sportowych itp. O ile organizacja zbierze 75 do 100 uczestników, statek b. w. oddany do dyspozycji wycieczki, która sama obiera sobie marszrute. Wycieczki te ze względu na swą taniość zasługują na specjalne zainteresowanie (wszelkich informacji udziela Wydział Pasażerski P. P. „Żegluga Polska“ w Gdyni, tel. 93).

P. P. „Żegluga Polska“ wydała nowy ilustrowany program wycieczek, który wysyła poczta na każde ządanie.

Recenzja.

Plan portu gdańskiego w trzech językach (niemieckim, polskim i angielskim) 1928. nakładem Meissner i Christiansen w Hamburgu. Rozdawany oficjalnie przez Urząd Pilotów.

Dawno odczuwała się potrzeba wydania specjalnego planu portu gdańskiego zaopatrzonego w taryfę opłat portowych, regulamin składowania i używania kranów itp. To też wydanie powyższe sprowadzone przez Radę Portu i Dróg wodnych w Gdańsku spotkać powinno żywe uznanie wszystkich mających do czynienia ze sprawami portowymi. Szczególnie podkreślić należy wartość planu samego, który stosunkowo do wszystkich poprzednich

wydań jest planem najpraktyczniejszym i najpełniejszym. Przewyższa on pod tym względem plan ścienny z napisem Port Bałtycki Gdańsk, wydanie roku 1926-go przez Schadińskiego w Królewcu, a drukowany w Berlinie.

Sam plan wydania hamburskiego jest utrzymany w języku niemieckim, tylko objaśnienia znaków są również w językach polskim i angielskim.

O ile rozumiemy, intencja wydawców było dać możliwość korzystania z planu czytelnikom niemieckim, polskim, oraz takim którzy się posługują językiem angielskim, jako znanym w kołach handlowo-żegludowych.

W realizacji tego planu książeczka załączona do planu zawiera w sobie teksty równoległe, niemiecki, polski i angielski.

Rozdziały tekstu są takie: 1. Spis inseratów. 2. Władze. 3. Konsulaty. Wszystko to w języku niemieckim.

Dalej następują: taryfy opłat portowych, taryfa opłat składowych, taryfa opłat za używanie żorawi — wszystko w trzech językach.

Tylko w tej części daje się zauważyć zupełną równoległość tekstów. Dalej następuje olbrzymia przewaga tekstu niemieckiego nad angielskim, a tekst polski użyty jest tylko w dwóch mniejszych ogłoszeniach dotyczących sygnałów przy wjeździe do portu.

Rzecz znamienna, że przepisy policyjne dla portu gdańskiego ogłoszone są w pełnym brzmieniu na kilkudziesięciu stronach tylko po niemiecku, po angielsku zaś podany jest również bardzo obszerny wyciąg z tych przepisów. Po polsku ani słowa.

W tym dziale widoczny jest brak wpływu Rady Portu, która gdyby miała możliwość po temu zapewneby żądała również chociażby wyciągu polskiego. Wszak port gdański jest portem dla Polski, złączony jest z nią unią celną i faktycznie zawdzięcza swój rozkwit współpracy z Polską. Dziwnym się więc wydaje brak objaśnienia przepisów policyjnych dotyczących portu w tłumaczeniu polskim.

Czy wobec tego braku napis na okładce książki „Sprawdzone przez Radę Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku“ jest wogóle prawdziwy, przypuszczamy raczej, że Rada Portu sprawdzała jedynie swoją część i nie dawała placet swego na pominięcie języka polskiego w pozostałym tekście wydawnictwa.

Obliczając stosunek wzajemny tekstów niemieckiego, polskiego i angielskiego stwierdzić możemy, że tekst niemiecki przewyższa polski przeszło dwukrotnie, a angielski o jakieś 50 %. Zachodzi więc pytanie dla czego w tytule i w spisach język polski stoi na drugim miejscu, angielski na trzecim. To drugie miejsce wyraźnie świadczy o tem, że nakładcy dobrze zdawali sobie sprawę o prawach języka polskiego w podobnym wydaniu, które nie mogą być mniejszymi aniżeli prawa języków międzynarodowych angielskiego lub francuskiego.

Czy liczne firmy polskie, które podtrzymały to wydawnictwo swemi ogłoszeniami były poinformowane o tem, że tekst polski nie będzie równo-

rzeczny nawet do angielskiego? O ile nam wiadomo zapewniano firmy polskie o równorzędnym traktowaniu tekstów, w wykonaniu jednak wydania zbagatelizowano sprawę i nie dotrzymano przyrzeczenia.

Chcielibyśmy tylko na przyszłość przestrzec nasze firmy lubiące nieraz szeroki gest w zagranicznych wydaniach, ażeby zagwarantowały sobie na piśmie płatność ogłoszeń, tylko w takim razie, gdy warunki zostaną dotrzymane i wydanie ukaże się rzeczywiście dwu lub trzyjęzykowe we właściwym słowa znaczeniu, t. zn. ilość tekstów w poszczególnych językach będzie ściśle jednakowa.

Czas niewątpliwie zresztą zrobi swoje i będziemy mieli wydania o porcie gdańskim coraz więcej odpowiadające jak istotnemu stanowi rzeczy, tak też potrzebom interesentów z 30 000 000 obszaru ciężenia portu gdańskiego.

Ślizowiec oceaniczny Remy.

Le Yacht podaje garść szczegółów o ślizgowcu oceanicznym systemu Adijana Remy, który został już zestawiony ze składowych części w przeszłym tygodniu w Paryżu.

Aparat ten zbudowany został według systemu podwójnych pływaków podtrzymujących kabinę środkową i jest wynikiem rozległych studiów wynalazcy, który przeprowadzał wieloletnie próby na mniejszych modelach tego rodzaju, tak na morzu, jak też w basenie doświadczalnym.

Przy pomocy prywatnej p. Remy udało się nareszcie zbudować aparat właściwej wielkości, mimo iż pierwotny ślizowiec oceaniczny był projektowany nawet na długość 80—100 metrów. Tak wielki ślizowiec miałby nawet wytrzymać podróż oceaniczną podczas burzliwej pogody.

Podstawą systemu Remy jest naśladowanie kadłubem kształtu delfina, który to kształt ma zapewniać największe wynurzenie się z wody i największą szybkość. Wyłącznie dla utrzymania równowagi połączono ze sobą dwa jednakowe kadłuby. Te pływaki metalowe mają długość 22 metry, przy największej grubości 1,230 mtr. Wewnątrz pływaków znajduje się 54 zbiorniki zawierające 8 000 litrów benzyny i 800 oleju. Jedynie końce pływaków nie mają wewnątrz siebie zbiorników na paliwo płynne. Kabina środkowa osadzona jest na nieznacznej wysokości pomiędzy pływakami w kadłubie kształtu leżącego walca. Ma ona długość 9 metrów, wysokość, a zarazem średnicę 2,80 metra. Końce jej zaokrąglone są w kształcie stożków, a w środkowej części wznosi się nad nią nadbudówka dla pilota.

Całkowita waga aparatu uszykanego do drogi wynosi 19 ton. Szerokość jego całkowita 7 metrów, wysokość zaś nad linią wodną 4 metry. Ślizowiec otrzyma motor Lorraine 650 koni, 18-u cylindrowy. Śmigło bę-

dzie robiło 1.500 obrotów na minutę. Ślizowiec udał się obecnie własnymi środkami do Cherbourg, skąd będzie czynione usiłowania dotrzeć do Azorów. Konstruktor ma nadzieję, zresztą mało uzasadnioną, osiągnięcia Nowego Jorku w ciągu 75 godzin.

Niewątpliwymi zaletami tego aparatu są: połączenie zasady podwójnych łodzi indyjskich, nie wywrotnych nawet na załamujących się falach przybrzeżnych oceanu, z pełnymi kształtami pływaków o większej nośności aniżeli pływaki hydroplanów. Niewątpliwie ślizowiec ten żeglować będzie bardzo mokro, za wyjątkiem wypadków spokojnego morza, jednak zamknięcie kabiny jakby w pocisku leżącym świadczy o tem, że wynalazca liczył się z tą właściwością tego typu ślizgowca.

RUCH PORTOWY

GDYNIA

Na wejściu:

9 maja: szw. hol. **Holger** 15 t. z szw. licht. **Halsta III** 473 t. z Karlshamnu 825 t. kamienia (Behnke i Sieg), lit. par. **Stephanie** 438 t. z Lipawy próżny (Reinhold), pol. par. **Katowice** 1 108 t. z Sztokholmu próżny (Żegl. Polska).

10 maja: norw. par. **Karmoy** 1 440 t. z Gdańska próżny (Reinhold), pol. żagl. z mot. **Lwów** 964 t. z Gdańska próżny (Reinhold), gd. par. **Hammonia** 658 t. z Aalborga próżny (Hartwig), lot. par. **Linhope** 815 t. z Rygi próżny (Pol. Lloyd), szw. par. **Indus** 358 t. z Kristinehamnu próżny (Polsko-Skand), ang. par. **Shakespeare** 3 154 t. z Rangoon próżny (Pam).

11 maja: norw. par. **Furulund** 678 t. z Breviku próżny (Polsko-Skand), niem. par. **Ragnar** 434 t. z Aabenraa próżny (Speed), szw. par. **Thure** 296 t. z Roztoku próżny (Pam), niem. par. **Kurt Hartwig Siemers** 648 t. z Gdańska próżny (Reinhold), szw. par. **Kullen** 277 t. z Strömstadu próżny (Pam).

12 maja: lot. par. **Everene** 1 064 t. z Tlökkfjordu próżny (Polsko-Skand.), szw. par. **Reva** 716 z Göteborga próżny (Polsko-Skand.), niem. par. **Brünhilde** 863 t. z Rotterdamu 1850 t. tomasyny (Hartwig), niem. par. **Hansa** 612 t. z Nykjöbingu próżny (Speed), norw. par. **Vestmanröd** 344 t. z Horsensu próżny (P. Sk.).

13 maja: niem. par. **Carl Cords** 399 t. z Gdańska próżny (Hartwig), niem. par. **Hilde** 852 t. z z Lubeki próżny (Reinhold), niem. par. **Anneliese** 420 t. z Gdańska próżny (Reinhold).

14 maja: lot. par. **Turaida** 1 476 t. z Gandawy próżny (Voigt), niem. par. **Lothar** 258 t. z Hamburga 325 t. ryżu (Hartwig).

15 maja: szw. par. **Ragnar** 430 t. z Malmö próżny (Polsko-Skand.), pol. par. **Robur I** 578 t. z Hudiksvallu próżny (Reinhold), ang. par. **Akenside** 1 139 t. z Gandawy próżny (Polsko-Skand), niem. par. **Franz Rudolf** 850 t. z Odense próżny (Polsko-Skand.).

16 maja: szw. par. **Fredman** 546 t. z Göteborga próżny (Reinhold), szw. par.

Ascania 404 t. Gdańska próżny (Polsko-Skand.), niem. par. **Dione** 658 t. z Kilonii próżny (Reinhold).

17 maja: niem. par. **Travemünde** 1 057 t. z Lubeki próżny (Reinhold).

18 maja: norw. par. **Ara** 557 t. z Göteborga 400 t. kostki brukarskiej (Speed), duń. par. **Belgien** 1 174 t. z Kopenhagi próżny (Reinhold), pol. par. **Poznań** 1 122 t. z Włoch i Hamburga 1 268 t. z ryżu, 1 000 t. fosfatów i 2 t. wina (Żegl. Polska), szw. par. **Trelleborg** 378 t. Gdańska próżny (Polsko-Skand.), szw. par. **Sirius** 1 098 t. z Malmö próżny (Polsko-Skand.).

19 maja: fr. par. **Virginie** 3 463 t. z Havru 25 pasażerów, 22 t. drobnicy (Cie Gen. Transatl.), lit. par. **Stephanie** 434 t. z Rygi próżny (Reinhold), lot. par. **Venta** 1 157 z Kotki próżny (Polski Lloyd), niem. par. **Eberhard** 338 t. z Hamburga 400 t. ryżu (Hartwig), szw. par. **Elsie** 827 t. z Munkedalu próżny (Pam), szw. par. **Erna** 614 t. z Lysekilu 1 365 t. kostki brukarskiej (Pam).

20 maja: lot. par. **Everelsa** 1 344 t. z Reykjaviku próżny (Polsko-Skand.).

21 maja: niem. par. **Kapitän Kross** 395 t. z Nykjöpingu próżny (Prowe), pol. par. **Gdynia** 236 t. z Kopenhagi 117 pasażerów (Żegl. Polska), pol. par. **Robur II** 798 t. z Vesteræes próżny (Polsko-Skand.).

22 maja: szw. par. **Aina** 773 t. z Moss próżny (Pam), szw. par. **Inga** 715 t. z Svendborga próżny (Pol.-Skand.), pol. par. **Kraków** 1 122 t. z Göteborga próżny (Żegl. Polska), niem. par. **Asgard** 1 449 t. z Szczecina próżny (Polsko-Skand.).

Na wyjściu:

2 maja: niem. par. **Franz Fudolf** 850 t. do Odense z węglem (Żegl. Polska), norw. par. **Damptrø** 1 105 t. do Helsingforsu z węglem (Hartwig), pol. par. **Robur I** 573 t. do Hudiksvallu z węglem (Polsko-Skand.), szw. par. **Kajsa** t. do Göteborga z węglem Pol. Ag. Morska).

3 maja: ang. par. **Akenside** 1 139 t. do Gandawy z węglem (Pol.-Skand.), niem. par. **Alexandra** 438 t. do Gdańska próżny (Hartwig), szw. par. **Regulus** 492 t. do Oetterbacken z węglem (Polsko-Skand.).

4 maja: szw. par. **Merkur** 800 t. do Karlshamnu z węglem (Polsko-Skand.).

5 maja: pol. par. **Niemei** 1 845 t. do Bony z węglem (Żegl. Polska), lot. par. **Krivos** 823 t. do Pargasu z węglem (Hartwig), niem. par. **Stormarn** 846 t. do Helsingforsu z węglem (Prowe), gd. par. **Echo** 556 t. do Oslo z węglem (Hartwig), niem. par. **Selma** 818 t. do Karrebäksminde z węglem (Polsko-Skand.), niem. par. **Eberhard** 338 t. do Gdańska próżny (Hartwig), franc. par. **Virginie** 3 463 t. do Havru z 436 pasażerami i 6 t. drobnicy (Cie Gen. Transatl.).

7 maja: pol. par. **Kraków** 1 122 do Göteborga z węglem (Żegl. Polska), szw. par. **Manfred** 323 t. do Gunneha Brygga z węglem (Polsko-Skand.).

9 maja: szw. par. **Inga** 731 do Kalmaru z węglem (Polsko-Skand.).

9 maja: szw. par. **Lord** 918 t. do Kotki z węglem (Speed), niem. par. **Phila**

727 t. do Oslo z węglem (Pol.-Skand).

10 maja: pol. par. **Toruń** 1122 t. do Gdańska próżny (Żegl. Polska), ang. par. **Novington** 2100 t. do Yxpila próżny (Pam), fsk. par. **Wima** 1871 t. do Helsingforsu z węglem (Polski Lloyd), szw. par. **Magnar** 648 do Halmstadu z węglem (Pam), lot. par. **Gauja** 896 t. do Rygi z węglem (Polski Lloyd), niem. par. **Kurland** 771 t. do Sundsvallu z węglem Polsko-Skand.).

11 maja: niem. par. **Ellen Larsen** 1160 t. do Gdańska próżny (Pam), lit. par. **Stephanie** 438 t. do Rygi z węglem (Reinhold).

12 maja: pol. par. **Katowice** 1108 t. do Gefle z węglem (Żegl. Polska), norw. par. **Karmoy** 1440 t. do Greaker z węglem (Reinhold), gd. par. **Hammonia** 658 t. do Mariageru z węglem (Hartwig), lot. par. **Linhope** 815 t. do Pargasu z węglem (Pol. Lloyd), szw. par. **Indus** 358 t. do Trollhättan z węglem (Polsko-Skand.).

13 maja: niem. par. **Ragnar** 434 t. do Trangsundu z węglem (Speed), szw. par. **Thure** 296 t. do Sölvesborga z węglem (Pam), niem. par. **Kurt Hartwig Siemers** 648 t. do Abo z węglem (Reinhold).

14 maja: norw. par. **Furulund** 678 t. do Stamsundu z węglem (Pol.-Skand), norw. par. **Vestmannröd** 344 t. do Wyborga z węglem (Polsko-Skand), niem. par. **Hiide** 852 t. do Porsgrundu z węglem (Reinhold).

15 maja: szw. par. **Reva** 716 t. do Vesteræes z węglem (Polsko-Skand.), niem. par. **Anneliese** 420 t. do Björkö z węglem (Reinhold), niem. par. **Carl Cords** 499 t. do Wyborga z węglem (Hartwig), niem. par. **Lothar** 258 do Lipawy z węglem (Hartwig).

16 maja: lot. par. **Everene** 1064 t. do Helsingforsu z węglem (Polsko-Skand.), niem. par. **Brünhilde** 863 t. do Parnawy próżny (Hartwig), szw. par. **Ribersborg** 706 t. do Varbergu z węglem (Polsko-Skand.).

17 maja: pol. par. **Gdynia** 237 t. do Kopenhagi z 117 pasażerami (Żegl. Polska), lot. par. **Turaida** 1476 t. do Rygi z węglem (Voigt), szw. par. **Iwar** 715 t. do Ekenäs z węglem (Reinhold).

18 maja: niem. par. **Hansa** 612 t. do Björkö z węglem (Speed), pol. par. **Robur I** 576 t. do Vesteræes z węglem (Polsko-Skand.), ang. par. **Akenside** 1139 t. do Gandawy z węglem (Polsko-Skand.), szw. par. **Fredman** 546 t. do Wyborga z węglem (Reinhold).

19 maja: niem. par. **Franz Rudolf** 850 t. do Assensu z węglem (Polsko-Skand.), szw. par. **Ascania** 404 t. do Hernösandu z węglem (Polsko-Skand.), niem. par. **Dione** 658 t. do Abo z węglem (Reinhold), niem. par. **Travemiinde** 1057 t. do Helsingforsu z węglem (Reinhold), fr. par. **Virginie** 3463 t. do Havru z 475 pas. 160 kg. drobiny (Cie Gen. Transatlant.).

20 maja: szw. par. **Ragnar** 430 t. do Halmstadu z węglem (Polsko-Skand.), szw. par. **Trelleborg** 378 t. do Halmstadu z węglem (Polsko-Skand.), niem. par. **Eberhard** 338 t. do Gdańska próżny.

21 maja: szw. hol. **Holger** 15 t. z licht. **Halsta III** 473 t. do Stege z we-

głem (Behnke i Sieg), duń. par. **Belgien** 1174 t. do Kopenhagi z węglem (Reinhold), lit. par. **Stephanie** 436 t. do Lipawy z węglem (Reinhold).

22 maja: szw. par. **Kullen** 277 t. do Sarpborga z węglem (Pam.), szw. par. **Sirius** 1098 t. do Sundsvallu z węglem (Polsko-Skand.), szw. par. **Elsie** 827 t. do Göteborga z węglem (Pam), niem. par. **Kapitan Kross** 395 t. do Helsingöru z węglem (Prowe).

Kronika światowa żeglugi i budowy okrętów.

FRANCJA.

Kongres zastosowania motorów w żegludze. W portach francuskich Havre i Rouen od 1-go do 4-go lipca b. r., z okazji tygodnia morskiego odbędzie się kongres w sprawach zastosowania motorów wybuchowych i spalinowych do żeglugi wielkiej.

Kongres ten jest zorganizowany przez związek morskiej prasy francuskiej przy współdziałaniu ligi morskiej i kolonjalnej. Na czele związku stoi senator Brindeau, prezes komisji studjów marynarki handlowej.

Sekretariat kongresu mieści się w Paryżu, rue Jose-Marie-de-Heredie, 12.

Przywóz świeżej ryby do portu gdańskiego.

8 maja:
duń. żagl. z mot **Ingeborg** 6 z Helu.

11 maja:
duń. żagl. z mot. **Karoline Marie** 10 z Svendborga.

Dyrekcja Dróg Wodnych w Toruniu

ogłasza

KONKURS

na obsadę załogi pogłębiarek kubłowej i ssacej w składzie następującym:

1. Kierownik (technik maszynowy),
2. Bagemistrzów — dwóch,
3. Pomocników bagemistrza dwóch,
4. Starszy majtek — jeden,
5. Maszynistów — dwóch,
6. Pomocników maszynisty, dwóch,
7. Starszych palaczy — dwóch,
8. Palaczy — dwóch.

Do posad tych przywiązane są pobory:

ad 1. — X — VIII stop. służb. urz. państw.

ad 2. 3. 5. 6. — XIII do X st. sł. funkcj. niższ.

ad 4. 7. — XIII do XI st. sł. „ „ „ „

ad 8. — XVI — XIII st. sł. „ „ funkcj. niższ.

zależnie od kwalifikacji, praktyki itd. — oraz dodatki podczas pracy poza miejscem przydziału, którym jest Tczew (Zarząd Dróg Wodnych) unormowane obowiązuje rozporządzeniami.

Do podania należy dołączyć:

1. metrykę urodzenia,
2. poświadczenie obywatelstwa polskiego,
3. świadectwa lub uwierzytelnione ich odpisy,
4. świadectwo moralności, wystawione przez państwową władzę policyjną.

Posady mogą być objęte ewentl. od zaraz. Przyjęcie nastąpi na razie za kontraktem.

Podania należy skierować do Dyrekcji Dróg Wodnych w Toruniu, ul. Bydgoska 22, najpóźniej do dnia 15 czerwca 1928 r.

„UNION“ Tow. Zaopatrywania Okrętów
Gdynia-Port, Tel. Nr. 71.

Przedstawicielstwa:

Fabryki Farb EMIL G. v. HOEVELING
Vacuum Oil Company.

Towary tranzytowe (wolnoctowe):
liny, trossy, tytonie, wina, owoce.

„Hotel Centralny“

Tel. 16 Tczew, Rynek 2. Tel. 16
właśc. Stanisław Klarowski

Wyborna kuchnia.

Stare wina.

Rzetelna obsługa! Rzetelna obsługa!
Centralne ogrzewanie.

Zjednoczone Warszawskie Towarzystwo Transportu i Żeglugi Polskiej, S. A.

Telefon 106. Oddział w Tczewie, ul. Sambora 19. Telefon 106.
Transportowanie towarów drogami morskimi, rzeczniemi i lądowymi. Regularna komunikacja własnymi statkami pasażerskimi i towarowymi Wisłą, Narwią, Wartą i Prypecią

CENTRALA: Warszawa, Nowy Świat 35.

Ruch portowy w pierwszej dekadzie maja

Pierwsza dekada liczbami swymi już stwierdza znaczny wzrost przeciętnego ruchu w stosunku do kwietnia.

Przybyło do portu w I-szej dekadzie maja statków morskich 33 o łącznej ładowności 30.454 t. r. n., w tej liczbie polskich 5, szwedzkich 9, niemieckich 7, łotewskich 3, angielskich i gdańskich po 2, duńskich, francuskich, norweskich, fińskich, litewskich po 1.

Wśród statków tych było próżnych 25, z pasażerami 1, z pasażerami i drobnicą 1, z pasażerami i tomasówką 1, z ryżem 2, z tomasówką 1, z kamieniem 1, z ryżem i drobnicą 1.

Przyjechało morzem 124 pasażerów oraz przywieziono: ryżu 9.676 t., tomasówki 4.000 t., kamienia 825 t., wina i drobnicy 12 ton. Łączny przywóz wyraził się liczbą 14.513 ton.

Odpłynęło z portu w dekadzie statków 31 z 29.118 t. ładowności. Próżnych statków na wyjściu było tylko 5, z węglem natomiast 24, z pasażerami 1, z pasażerami i drobnicą 1.

Odjechało morzem 540 pasażerów. Węgla wywieziono 52.411 t., w tem 2696 t. węgla statkowego.

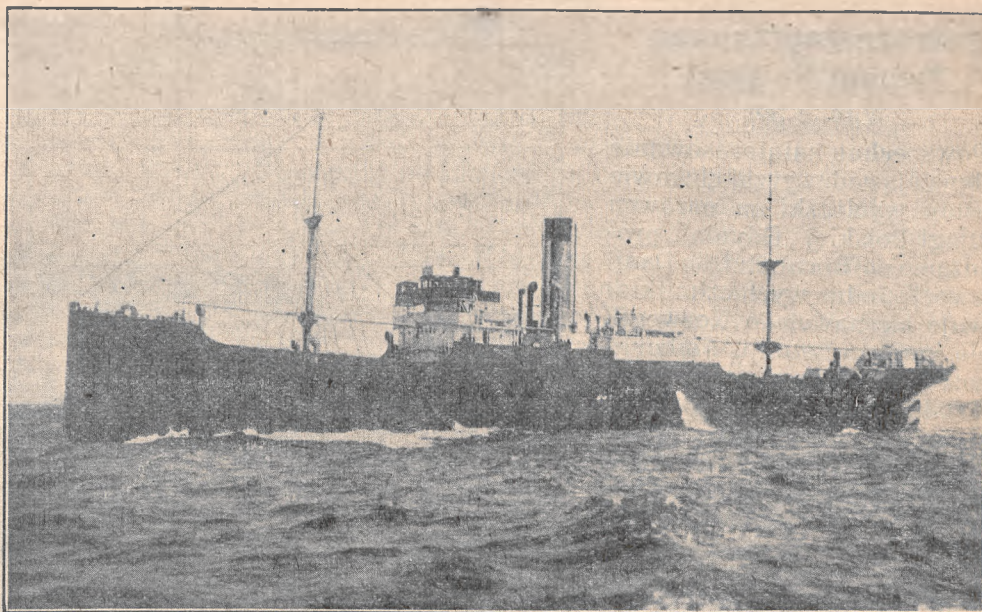
Opłat portowych pobrano 31.389 złotych.

Przyjęcie Polek Amerykanek w Gdyni.

Jak już podawaliśmy, na jednym z większych parowców kompanji transatlantyckiej przybędzie do Gdyni w drugi dzień Zielonych Świąt wycieczka liczniejsza rodaczek naszych z Ameryki. W celu przyjęcia tej wycieczki, tak mile w całej Polsce oczekiwanej, zawiązał się specjalny komitet, który niewątpliwie spełni powierzone mu szczytne zadanie przygotowania godziwego przyjęcia zwiedzającej Macierz pielgrzymki Polek-Amerykanek.

Głębokość przy łuszczarni.

Jak się dowiadujemy z miarodajnego źródła głębokość w dojeździe do łuszczarni ryżu w Gdyni już od miesiąca przekracza 8 metrów, gdy tymczasem „Shakespeare”, największy statek, który był dotąd przyszedł z ryżem do Gdyni ma zanurzenie z pełnym ładunkiem 7,40 m. stądby wynikało, że istnieje wystarczający zgórą półmetrowy „pas de

Parowiec „Niemen“ 5020 ton DW.

pilote“ pozwalający odrazu podprowadzać nawet statki tej wielkości wprost do nabrzeża łuszczarni ryżu. Jeśli statki nie są odrazu podprowadzane tam, to dzieje się to jedynie dlatego, że objętość magazynu jest niewystarczająca. Z innej strony część ryżu jest przeznaczona do dalszej kolejowej odsyłki co również przyczynia się do załatwiania statków z ryżem pierwotnie przy hangarze rządowym, po czem dopiero przecholowuje się parowce pod samą łuszczarnię.

Ruch portowy w Gdyni

W ostatnim tygodniu przybyło do Gdyni 20 parowców o łącznej ładowności 18.962 t. r. n., w tej liczbie 3 polskie, 5 szwedzkich, 6 niemieckich, 2 łotewskie, francuskich, duńskich, fińskich, gdańskich — po 1.

Ze statków tych 15 przybyło próżnych, 2 z tomasówką, 1 z ryżem, 1 z pasażerami i drobnicą, 1 z pasażerami. Na wejściu zatotnowano 122 pasażerów, oraz 4.706 t. ładunku, w tem 400 t. tomasówki, 700 t. ryżu, 6 t. wina.

Odpłynęło z portu w tygodniu 19 parowców o łączn. ładowności 17.692 t. r. n. w tej liczbie próżnych 2, z pasażerami i drobnicą 1, z węglem 16. Na wejściu zanotowano 436 pasażerów (do Francji), 34.854 t. węgla, oraz 6 t. drobnicy.

Wycieczka amerykańska przybywa dopiero 29-go

Parowiec francuski Rochambeau z wycieczką Polek-Amerykanek przybędzie do Gdyni dopiero 29-go maja o godz. 9-ej rano.

Ze Stoczni Gdańskiej

W Stoczni Gdańskiej, jak zwykle, poza działem maszynowym, panuje ożywiony ruch w dziale reperacji okrętowych, a także budowa nowych statków zaczyna się ruszać.

Statek bocznołowy, wybudowany dla „Towarzystwa żeglugi parowej“ w Warszawie (właściciel M. Friedman) został całkowicie wykończony, a po przeprowadzeniu wstępnych prób, które udały się doskonale, czeka na próbę ostateczną odbiorczą mającą się odbyć 22 bm. Nazwa została nadana statkowi „Bałtyk“.

Dla mających się budować dwóch statków norweskich, przygotowuje się obecnie rusztowanie boczne na helingach. Materjały nadchodzą w przyspieszonym tempie, gdyż założenie kilku odbyć się musi jeszcze w bieżącym miesiącu. Zaznaczyć przytem trzeba, co już niejednokrotnie podkreślaliśmy w prasie, że niestety Stocznia nie może niektórych profili okrętowych zamawiać w naszych hutach krajowych, gdyż one dotychczas np. profili na wręgi wogóle nie walcują.

Po zupełnem odrestaurowaniu, torpedowiec nasz „Krakowiak“ przygotowuje się do opuszczenia Stoczni wybierając się na ćwiczenia morskie. Statek Koszarowy Marynarki Wojennej „Bałtyk“ dotychczas znajduje się przy nabrzeżu Stoczni.

W dokach pływających Stoczni znajdują się obecnie dwa większe

Podróże zagraniczne Żeglugi Polskiej

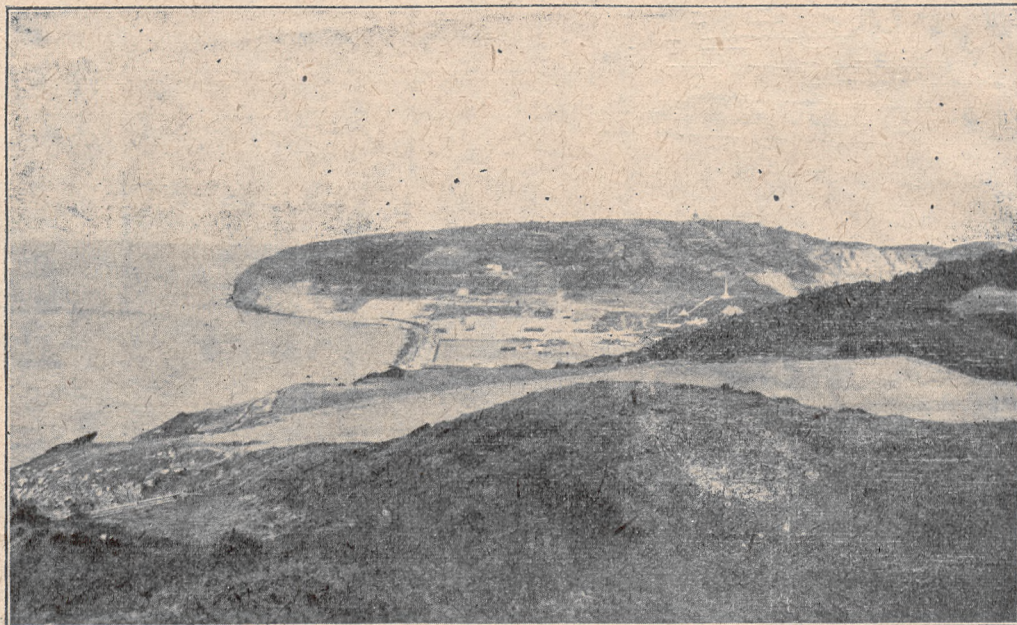
w roku 1928

Powszechne zainteresowanie wzbudzają nadzwyczaj ciekawie ułożone wycieczki na parowcu Żeglugi Polskiej „Gdynia“, prowadzące na Bornholm, do Danii i Szwecji. Jedna wycieczka skierowuje się nawet do Norwegji, dwie inne do Estonji, Finlandji i Łotwy.

Trudne warunki nawigacyjne jesienią roku 1927-go wykazały świetne właściwości morskie „Gdyni“, który się trzyma na fali lepiej niż wiele znacznie większych statków.

Komendantem statku jest doświadczony marynarz kapitan wielkiej żeglugi K. Ryński.

Statek zaopatrzony jest w 4 duże łodzie ratunkowe, które

Bornholm — port Hammershus

Bornholm — skały

mogą zabrać 120 osób. Prócz tego są na statku 4 tratwy ratunkowe dla około 80 osób, koła ratunkowe po jednym na każdego pasażera.

Wypadki ze statkami osobowymi latem na Bałtyku należą do nadzwyczajnych wyjątków i od dziesiątków lat nie było poważniejszych awaryj z tego rodzaju statkami w sezonie letnim.

Parowiec „Gdynia“ jest ostatnim słowem komfortu, przedstawiając jakby pływający hotel, nadzwyczaj wygodny, z którego pasażerowie mogą wygodnie zwiedzać stolicy skandynawskie i bałtyckie, nie ponosząc drogiego kosztu utrzymania w tych krajach, mających przeważnie droższą większą od naszej.

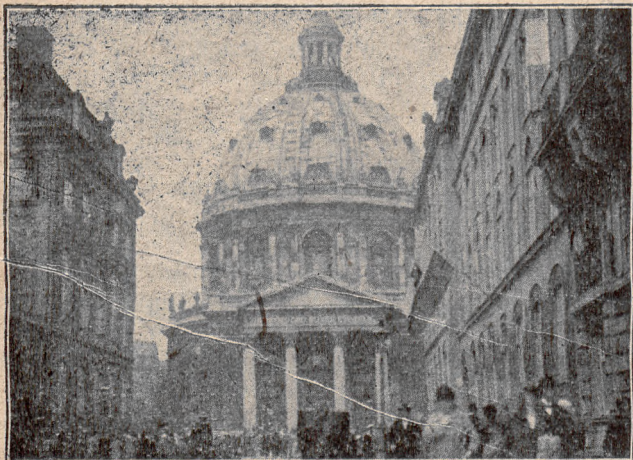
Paszporty zagraniczne dla członków tych wycieczek nie są wymagane, istnieje również 66⁰/₁₀₀ zniżka kolejowa w drodze powrotnej kolejami polskimi.

Wszystko powyższe daje rękojmię zupełnego powodzenia tych wycieczek w tegorocznym sezonie.

Ilustracje nasze przedstawiają parowce „Gdynię“ i „Gdańsk“, urządzenie wewnętrzne „Gdyni“, oraz zdjęcia z wyspy Bornholm i Kopenhagi, dokąd skierowuje się w roku bieżącym 8 wycieczek i między innymi pierwsza wycieczka na Zielone Świątki.

Kpt. wielkiej żeglugi Ryński na mostku rozkazowym „Gdyni“

Kopenhaga — kościół marmurowy

Największy polski statek handlowy.

Na poprzedniej stronie podajemy zdjęcie parowca Ż. P. „Niemen“. Znajduje się on obecnie w porcie Bona [Algier] gdzie wyładowuje 4.600 t. węgla, które załadował w Gdyni.

Miejsca przeładunkowe w porcie gdyńskim.

Gdynia posiada obecnie 15 miejsc przeładunkowych dla okrętów.

Nie wszystkie te miejsca nadają się jednakowo do ładowania lub wyładowania poszczególnych ładunków. Jedne się nadają do przeładunku węgla, drugie dla drobnicy i ładunku workowego lub w beczkach, trzecie służą nieraz dla statków pasażerskich i jako stanowiska zapasowe, jedno zaś stanowisko jest prywatne.

Odległości pomiędzy poszczególnymi stanowiskami są znaczne. Ażeby dostać się do przystani łuszcarni ryżu do wysuniętych stanowisk na molo południowym trzeba nałożyć przeszło 3 km. drogi. Wszystko powyższe wskazuje, że już i dziś konieczne są wskazówki ażeby orjentować się w rozmieszczeniu stanowisk dla okrętów w porcie gdyńskim.

W naszych sprawozdaniach codziennych stanowiska są oznaczone numerami kolejnymi.

Stanowiska 1-5 znajdują się po wewnętrznej stronie molo południowego.

Stanowiska 6-8 znajdują się przy gdyńskim, prawym brzegu basenu wewnętrznego.

Stanowisko 15 leży przy łuszcarni ryżu w wewnętrznym, zachodnim rogu basenu. Do niedawna oznaczaliśmy je jako 13-e. Ażeby nie naruszać kolejności pomiędzy stanowiskiem 12-ym a 14-ym, leżącymi obok siebie podajemy obecnie przystań łuszcarni ryżu jako nr. 15.

Stanowiska przy molo południowym.

Są to stanowiska najwcześniej uruchomione i przeznaczone obecnie do ładowania węgla, a w bliskiej przyszłości również do wyładowania rudy żelaznej. Wewnętrzne stanowiska Nr. 1 i 2 znajdują się pod dźwigami mostowymi. Są to stanowiska od dłuższego czasu zaopatrzone w środki przeładunkowe (krany); dalej ku końcowi molo na stanowiskach 3, 4 i 5 stoją zazwyczaj dwa statki, lecz również mogą stać 3 mniejsze, co jest jednak rzadkością. Stanowiska te są wydzierżawione na 36 lat Polsko-Skandynawskiemu i Towarzystwu, które uruchamia przy nich w maju i w czerwcu jeden po drugim 2 dźwigi portalowe dla węgla i rudy, oraz wywrotnicę mostową dla węgla, z rozpiętością na 5 torów, która stanie w październiku,

Przeładunek masowy towarów odbywa się tu jeszcze środkami własnymi, a wkrótce będzie to najlepiej wyposażone miejsce w całym

porcie dla ładowania węgla i wyładowania rudy.

Zewnętrzne stanowiska na południowej stronie molo czynne tylko wtedy gdy niema silnego wschodniego wiatru. Stanowisko 6 ma najwięcej wody, natomiast stanowisko 8-e ma mniej wody niż 6-te i 7-e i jest rzadziej używane dla celów przeładunkowych. Przeładowuje się tu również węgiel na wszystkich trzech stanowiskach.

Miejsca te również są eksploatowane przez Polsko-Skandynawskie Towarzystwo Transportowe.

Miejsca przeładunkowe molo południowego nie łączą się bezpośrednio z innymi miejscami przeładunkowymi przy basenie wewnętrznym, jednak między podstawą molo południowego a wejściem do basenu biegną tory w pewnej odległości od brzegu. Tu, przy torach, bywało składowane przygotowane na eksport drzewo, kopalniaki, jednak Gdyni jeszcze nie można uważać za port przystosowany do wywozu drzewa.

Przy wejściu do basenu znajduje się przystań jak dotąd najgłębsza w porcie gdyńskim. Mogą tu przybijać do nabrzeża statki o zanurzeniu $8\frac{1}{2}$ metrowem, głębokość zaś w dojeździe przewyższa 9 metrów. Stanowiska dla statków istnieją obecnie tylko na gdyńskim brzegu basenu, podczas gdy oksywski brzeg będzie dopiero później przystosowany do użytku handlowego. Nie dotyczy to oczywiście łuszcarni ryżu, która leży w samym końcu wewnętrznym oksywskiego brzegu i ma nabrzeże otwarte już obecnie dla ruchu.

Pierwsze stanowiska Nr. 9 i 10-ty, licząc od wejścia do basenu są obsługiwane przez hangar rządowy, pomiędzy którym a statkami tu ocumowanymi biegną dwa tory, po drugiej zaś stronie hangaru jeszcze trzy. 2 mniejsze statki mogą tu jednocześnie ładować lub wyładowywać. Są tu krany elektryczne portalowe, do mają br. jeszcze nie uruchomione. Dzięki tym kranom tory oddzielające statek od hangaru nie będą przeszkodą dla bezpośredniego przenoszenia w powietrzu towarów, nawet ponad pociągami i w pewnych warunkach może odbywać się jednocześnie ładowanie z wagonów i wyładowywanie ze statku na hangary, lub odwrotnie.

Stanowisko Nr. 9, o ile oba miejsca są zajęte jest w mniejszym stopniu obsługiwane przez linję hangaru aniżeli stanowisko Nr. 10. Większe statki o nośności 5—9.000 ton, jak np. te, które przywożą ryż z Birmy, lub wywożą cement do Ameryki Południowej, zajmują oba miejsca naraz.

Dalsze stanowiska 11 i 12 znajdują się już za lekkim załamaniem się nabrzeża w kierunku południowym. To załamanie się jest granicą miejsc Nr. 10 i 11. Stanowiska 11 i 12 mają już wykończone nabrzeże na dwa mniejsze statki lub jeden większy. Stają tu również krany dla przeładunku drobnicy i ładunku workowego i beczkowego.

Te stanowiska również mają dużą głębokość i stanowią jeden kompleks ze stanowiskami Nr. 9 i 10.

Stanowiska 13 i 14 około miejsca przybijania promu są stanowiskami statków pasażerskich Żeglugi Polskiej i dotąd służyły wyłącznie dla tego celu, lecz obecnie zaczynają służyć również do ruchu towarowego.

Stanowiska 11, 12 i 13 są jedynymi wśród miejsc dla statków towarowych, które mają również dojazd kołowy. Pozatem w całym porcie przeładunek może się odbywać tylko ze statków na kolej lub odwrotnie.

Stanowisko przy łuszcarni ryżu, które oznaczamy obecnie jako Nr. 15, przy oddanej do użytku długości przystani — 150 metrów, jest oczywiście stanowiskiem na dwa statki, lecz wobec tego, że do łuszcarni zawijają wyłącznie statki większe, o długości ponad 100 metrów, w praktyce jest tu jedno stanowisko okrętowe. Łuszcarnia ryżu ze swą przystanią stanowi narazie zupełnie odosobnioną „wyspę przeładunkową“, która dopiero po pewnym czasie złączy się ze stanowiskami przy hangarze przez dalszą rozbudowę linji stanowisk 11 i 12 w kierunku lądu, oraz przez powstanie składów i przystani przy krótszej, południowej stronie basenu. Mają tam powstać składy rybne i inne.

Nieco o poczcie portowej w Gdyni.

Poczta portowa w Gdyni jest otwarta w godzinach 9—12 i 3—6, co nie można uważać za właściwe dla portowego urzędu pocztowego, gdzie ruch koncentruje się wyraźnie w pierwszej połowie dnia. Port tej miary co Gdynia potrzebuje urzędu portowego zaopatrzonego w telefoniczną rozmównicę publiczną i czynnego bez przerwy od godz. 7-mej rano do godz. 4-tej, lub lepiej 6-tej po południu.

Wtenczas spełni ona swe doniosłe znaczenie służyć jako najbliższy łącznik pracowników żeglugowych i handlowych w porcie z miastem, z krajem i z całym światem.

Byłoby bardzo pożądane, by władze pocztowe zechciały zwrócić uwagę na szczególną rolę i zadania portowego urzędu pocztowego w Gdyni.

Ruch portowy Gdańska.

Na wejściu.

5 maja: holend. par. Iltersum 783 t. z Korsör próżny (Polsko-Skand.), holend. ż. z mot. Wim 99 t. z Kłajpedy próżny (Prowe, dworzec nadw.), norw. par. Blautfeld 1. 652 t. z Sönderborga próżny (Reinhold, Aildag), duń. par. Knud Villemoes 851 t. z Koldingu próżny (Reinhold, Westerplatte), niem. par. St. Lorenz 343 t. z Lubeki z towarem (Lenczat, kan. port.), szw. par. Trelleborg 377 t. z Rotterdamu ze zbożem (Behnke i Sieg, Russenhof), ang. par. Carolus 1341 t. z Helsingborga próżny (Polsko-Skand., Legan), niem. żagl. z mot. Carlshütte 92 t. z Landskrony z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), niem. par. Herbert 183 t. z Hamburga z tow. (Behnke i Sieg, wolna strefa), niem. par. Eberhard 338 t. z Gdyni próżny (Behnke i Sieg, wolna strefa), niem. żagl. z mot. Irmgard 84 t. z Neustadt z pszenicą (Bergenske, kan. port.).

6 maja: niem. żagl. z mot. Annemarie 125 t. z Kłajpedy próżny (Prowe, b. skład węgla mar.), szw. żagl. Elida 58 t. z Ystadu z pszenicą (Westerpl.), szw. par. Jan 488 t. z Lipawy próżny (Behnke i Sieg, Westerpl.), szw. par. Bojan 609 t. z Sztokholmu próżny (Bergenske, Westerpl.), duń. żagl. Leif 149 t. z Królewca próżny (Westerpl.), szw. żagl. Hilde 63 t. z Malmö z żytem (Bergenske, Westerpl.), szw. żagl. z mot. Klippdon 75 t. z Enköpingu z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), duń. żagl. z mot. Waldemar 69 t. z Malmö z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), niem. żagl. z mot. Berta 291 t. z Södertelje z pszenicą (Reinhold, Westerpl.), duń. par. Wm. Th. Malling 1125 t. z Kopenhagi próżny (Reinhold, Westerpl.), niem. par. Attilie 286 t. z Hamburga z towarem (Behnke i Sieg, dworzec nadwiśl.), szw. żagl. z mot. Ingo 91 t. z Göteborga z żelastwem (Ganswindt, Möwenschanze), niem. par. Karl 166 t. z Hamburga z towarem (Behnke i Sieg, kan. port.), norw. par. Rokta 190 t. z Westerwick próżny (Polsko-Skand., Victoriawand), niem. par. Katarina Dorothea Fritzen 60 t. z Korsöru z żelastwem (Bergenske, Möwenschanze), niem. par. Bavaria 553 t. z Elbingu próżny (Norddt. Sch. A. G., kan. port.), szw. par. Karin 196 t. z Sztokholmu z pszenicą i towarem (Bergenske, kan. port.), duń. żagl. z mot. Ib 27 t. z Ystadu z pszenicą (Ganswindt, Westerpl.), fsk. par. Herakles 2945 t. z Buenos Aires ze zbożem (Bergenske, Russenhof), szw. par. Sirius 447 t. z Karlstadu próżny (Pol. Ag. Morska, Westerplatte), duń. par. Taarnborg 773 t. z Kopenhagi próżny (Bergenske, most Breitenbacha), szw. żagl. z mot. Fulton 80 t. z Trelleborga z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), hld. par. Alexandra 354 t. z Szczecina z towarem (Prowe, kan. port.), duń. par. Tula 718 t. z Kopenhagi z towarem (Reinhold), niem. ż. z m. Martin 50 t. z Nystadu z pszenicą (Ganswindt, Westerplatte), niem. żagl. z mot. Albatros 52 t. z Greifswaldu z żytem (Westerplatte), szw. par. Robert 1604 t. z Göteborga próżny (Polsko-Sk., Victoriawand).

7 maja: szw. par. Atos 1254 t. z Landskrony próżny (Artus, basen Holmu) norw. par. Bestum 1086 t. z Sarpsborga próżny (Behnke i Sieg, Westerpl.), niem. par. Aeolus 356 t. z Hamburga z towarem (Behnke i Sieg, wolna strefa), szw. par. Dagny 659 t. z Norrköpingu próżny (Behnke i Sieg, Victoriawand), norw. ż. z mot. Carrie 99 t. z Aarhus z pszenicą (Ganswindt, Westerpl.), niem. par. W. C. Frohne 186 t. z Wismaru z towarem i pszenicą

(Prowe, kan. port.) niem. ż. z mot. Regina z Landskrony z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), niem. żagl. z mot. Kehrwieder z Fehmarnu z pszenicą (Bergenske, Westerplatte), duń. żagl. z mot. Orkney z pszenicą (Ganswindt, Westerplatte), niem. żagl. z mot. Käte z Hamburga z pszenicą (Ganswindt, Westerpl.), niem. par. Immenhof 156 t. z Yarmouth ze śledziami (Shaw Lovell, kan. port.), szw. par. 7dith z Sölvesborga próżny (Polsko-Skand., Wisłoujście), fsk. p. Aegir 457 t. z towarem (Reinhold, kan. port.), niem. żagl. z mot. Gerda z Kallundborga z pszenicą (Bergenske, Westerplatte), duń. par. Romö, ang. par. Athelbeach 3472 t. z Liverpoolu próżny (Scharenberg, Holm), szw. par. Ellen 143 t. z Karlskrony z kamieniem (Ganswindt, Westerpl.), niem. par. Admiral z Antwerpji z pszenicą (Reinhold, kan. port.), duń. par. Eli próżny (Stocznia gdańska).

7 maja: duń. par. Romö 711 t. z Kallundborga próżny (Lenczat, Legan), szw. par. Castor 406 t. z Lysekilu z kamieniami (Bergenske, Ballastkrug), niem. par. F. W. Fischer 601 t. z Lubeki z towarem (Lenczat, Raiffeisen becken), szw. żagl. Haerta 121 t. z Karlshamnu z kamieniami (Bergenske, Westerpl.), norw. par. Skard 1099 t. z Skien z saletką (Befr. Ges., Wisłoujście), niem. par. Bonus 519 t. z Hamburga z towarem (Behnke i Sieg, dworzec nadwiśl.), duń. żagl. z mot. Noah 85 t. z Nyköpingu z pszenicą (Ganswindt, Westerpl.), szw. żagl. z mot. Anders 55 t. z Augusteburgu z pszenicą (Bergenske, Westerpl.).

8 maja: niem. żagl. z mot. Wohlfahrt 63 t. z Rudköpingu z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), lot. par. Sigulda 1260 t. z Gandawy próżny (Voigt, Victoriawand), duń. żagl. z mot. Ingeborg 6 t. z Helu z świeżą rybą (Gdańsk), szw. par. Rurik 217 t. z Sztokholmu z towarem (Behnke i Sieg kan. port.), niem. par. Tatti 353 t. z Hamburga z towarem (Prowe, Legan), szw. żagl. z mot. Henrik 68 t. z Lubeki z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), niem. par. Amrum 558 t. z Hamburga z towarem (Voigt, wolna strefa), ang. par. Baltonia 2390 t. z Londynu z pasażerami i towarem (United Baltic, basen amunicyjny), fr. par. Chateau Yquem 1240 t. Bordeaux z towarem (Worms, dworzec nadwiśl.), niem. par. Liti Larsen z żelastwem (Westerpl.), szw. par. Delos 185 t. próżny (Polsko-Skand., Westerplatte), duń. żagl. z mot. Anna 54 t. z Haderslevu z żelastwem (Ganswindt, Westerpl.), ang. par. Kolpino 1465 t. z Londynu z pasażerami i towarem (Ellermann i Wilson, kolej nadwiślańska).

8 maja: niem. żagl. z mot. Kurt Georg 63 t. z Trelleborga z pszenicą (Bergenske, Möwenschanze), niem. ż. z m. Sekundt 41 t. z Neustadt z pszenicą (Prowe, Westerpl.), hld. par. Katvyk 929 t. z Lubeki próżny (Bergenske, Westerplatte), szw. ż. Sylvia 169 t. z Raa próżny (Voigt, Westerpl.), duń. par. Scotia 1387 t. z Kopenhagi próżny (Behnke i Sieg, b. port. ces.), pol. par. Robur II 798 t. z Norrköpingu próżny (Polsko-Skand., Westerpl.), niem. par. Venezia 842 t. z Szczecina próżny (Bergenske, Westerplatte), niem. par. Mineral 309 t. z Hamburga z towarem (Behnke i Sieg, wolna strefa), norw. par. Bomma 461 t. z Helsingborga z towarem (Bergenske, kan. port.).

9 maja: niem. par. Elin 361 t. z Rotterdamu z towarem (Wolff, kan. port.), niem. żagl. z mot. Stina 78 t. z Steege z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), niem. par. Teutonia 768 t. z Helsingborga z brykietami żelaznymi (Schenker,

wolna strefa), niem. par. Pallas 369 t. z Kolonii z resztą ładunku towaru (Wolff, kan. port.), duń. draga Suomi 295 t. z Kopenhagi próżna (Reinhold, kan. port.), szw. par. Hagar 219 t. Geile z żelastwem (Behnke i Sieg), Westerpl.), szw. par. Dagny 383 t. z Sztokholmu próżny (Pam, Westerpl.), duń. par. England 1444 t. z Kopenhagi próżny (Polsko-Skand., Westerpl.), duń. par. Mary 1124 t. z Hoi tenau próżny (Behnke i Sieg, Westerpl.), szw. par. Wilhelm 406 t. z Rotterdamu z pszenicą (Behnke i Sieg, Westerpl.), niem. par. Artushof 866 t. z Londynu z żelastwem (B. i S., Holm), szw. ż. z m. Kurt 52 t. z Strobystrandu z kamieniem (Berg, Westerpl.), niem. par. Stella 333 t. z Flensburga próżny (Prowe, Westerpl.), austr. mot. Donau 260 t. z Landskrony ze zbożem (Ganswindt, kan. port.).

9 maja: szw. par. Edda 177 t. z Malmö z żelastwem (Bergenske, Westerpl.), norw. par. Bestrik 1093 t. z Malmö z towarem (Behnke i Sieg, wolna strefa), szw. żagl. z mot. Ingegard 74 t. z Inköpingu z pszenicą (Ganswindt, Westerplatte), szw.), szw. mot. Blenda 129 t. z Sundsvallu z masą papierową (Behnke i Sieg, kolej nadwiśl.), szw. żagl. Betty 149 t. z Karlshamnu z kamieniami (Artus, Feste Wand), niem. żagl. z mot. Waltraute 83 t. z Borgholmu z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), duń. par. I. C. Jacobsen 740 t. z Kopenhagi z towarem (Reinhold, wolna strefa), niem. żagl. z mot. Anna 60 t. z Halmstadu z żytem (Ganswindt, Westerplatte).

10 maja: lit. par. Lydys 196 t. z Szczecina z towarem (Behnke i Sieg, kan. port.), niem. par. cyster. Gustav Schindler 1380 t. z Hobro próżny (Scharenberg, Möwenschanze), szw. par. Eilen 1127 t. z Limhamnu próżny (Bergenske, Westerplatte), duń. par. Skonfaxe 1013 t. z Kopenhagi próżny (Lenczat, Westerplatte), niem. par. Baltic 1947 t. z Casablanca z towarem (Warta, kolej nadwiśl.), szw. par. Heros 652 t. z Helsingborga próżny (Behnke i Sieg, Westerplatte), szw. par. Hetströmen 249 t. z Karlshamnu z kamieniami (Artus, kan. port.), szw. żagl. z mot. Dagny 71 t. z Sztokholmu z pszenicą (Ganswindt, Westerpl.), niem. par. Elsa, fleht 275 t. z żelastwem (Artus, Holm), niem. par. Warnow 551 t. z Gandawy z żelastwem (Reinhold, kan. port.), nag. par. Haarlem 564 t. z Leith z towarem (Reinhold, wolna strefa), duń. mot. Maagen 97 t. z Nyköpingu z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), duń. par. Niels Ebbesen 382 t. z Kopenhagi z pasażerami i towarem (Reinhold, kan. port.).

10 maja: szw. par. Alice 73 t. z Sztokholmu z pszenicą (Bergenske, Westerpl.), duń. par. Niels Ebbesen 382 t. z Kopenhagi z pasażerami i towarem (Reinhold, kan. port.), grecki par. Michael E. Trychoglo z Kaffair z fosfatem (Behnke i Sieg, Wisłoujście), duń. żagl. z mot. Minde 61 t. z Malmö z zbożem (Befr. G., Westerplatte), szw. par. Ascania 404 t. z Landskrony próżny (Behnke i Sie, Legan), duń. par. Hindsholm 876 t. z Manchesteru z towarem (Reinhold, wolna strefa), niem. hol. Caurus 4 t. z Wyborga próżny (Ganswindt, b. skład węgla mar.), norw. par. Balder 679 t. z Oslo próżny (Polsko-Skand., Westepl.), duń. par. Skanderborg 1156 t. z Malmö próżny (Bergenske, most Breitenbacha), szw. żagl. z mot. Trafik 82 t. z Grönköpingu z pszenicą (Danz. Schiff. K., Westerplatte), ang. par. Baltannic 1034 t. z Rygi z pasażerami i towarem (Unidet Baltic, kan. port. szw. par. Gudrun 452 t. z Helsingborga

próżny (Behnke i Sieg, Westerpl.), niem. par. Rabe 556 t. z Antwerpii z towarem i zbożem (Nordd. Lloyd, Raiffeisenbecken).

11 maja: duń. żagl. z mot. Karoline Marie 10 t. z Svendborga z świeżą rybą (Gdańsk), pol. par. Toruń 1121 t. z Gdyni próżny (Voigt, Feldhun), niem. par. Orest 380 t. z Rotterdamu z towarem (Wolff, kan. port.), norw. par. Blink 1120 t. z Sarpsborga próżny (Behnke i Sieg, Westerpl.), niem. par. cyst.Sund 221 t. z Gandawy próżny (Bergenske, b. skład węgla mar.), niem. par. Utgard z Szczecina próżny (Voigt, most Breitenbacha), niem. par. Ellen Larsen 1160 t. z Gdyni próżny (Artus, Stocznia Klawitter), hld. par. Falkenburg 1119 t. z Rotterdamu próżny (Pam, Westerpl.), szw. par. Sven 196 t. z Tallinu z towarem (Reinhold, kan. port.), fiński par. Equator 2652 t. z Helsingforsu z towarem (Bergenske, kan. port.), szw. żagl. z mot. Cimbria 319 t. z Kopenhagi próżny (Artus, Wisłoujście), niem. żagl. z mot. Lisa 50 t. z Lubeki z pszenicą (Prowe, kan. port.), szw. par. Maj 1144 t. Polsko-Skand.), szw. żagl. z mot. Harold 48 t. z Helsingborga z żytem (Prowe, Westerpl.).

Na wyjściu.

5 maja: szw. żagl. Dagny 196 t. do Hernösanduu z węglem (Bergenske), szw. żagl. z mot. Astor 59 t. do Skillinge z węglem (Bergenske), szw. żagl. Lydia 258 t. do Sundsvallu z węglem (Bergenske), niem. żagl. z mot. Dankwart 129 t. do Lipawy próżny (Bergenske), duń. par. Niord 283 t. do Aarhus z towarem (Bergenske), norw. par. Bruse 1009 t. do Skien z węglem (Bergenske), niem. par. Ernst Hugo Stinnes 1715 t. do Sztokholmu z węglem (Artus), duń. par. I. C. Jacobsen 740 t. do Kopenhagi z towarem i końmi (Reinhold), est. żagl. z mot. Vega 262 t. do Vesteras z węglem (Reinhold), duń. par. Belgien 1174 t. do Kopenhagi z węglem (Reinhold), szw. par. Monika 744 t. do Stugsundu z węglem (Wolff), ang. par. Baltara 1387 t. do Londynu z pasażerami i towarem (Un. Baltic Corp.), niem. par. Eduard 574 t. do Oernsköldsvik z węglem (Artus), szw. par. Ingeborg 131 t. do Sztokholmu z towarem (Behnke i Sieg), lot. par. Viesturs 315 t. do Kopenhagi z węglem (Behnke i Sieg), duń. ż. z m. Jylland do Aalborga z cementem (Prowe), niem. żagl. z mot. Stör 7 t. do Lipawy z cukrem (Prowe), szw. par. Egon 291 t. do Helsingborga z towarem (Reinhold), niem. par. Mecklenburg 670 t. do Westharteppoolu z drzewem (Shaw, Lovell), niemiecki mot. Mangan 299 t. do Rotterdamu z drzewem (Voigt).

6 maja: niem. par. Joachim Zerk 628 t. do Frederikshamnu próżny (Shaw Lovell), niem. hol. Pontos z niem. licht. Wuksfelde 619 t. i Neuenfelde 616 t. do Amsterdamu z drzewem (Voigt), niem. żagl. z mot. Adele 70 t. do Kłajpedy z cementem (Prowe), niem. par. Meise 420 t. do Antwerpii z towarem (Nordd. Lloyd), duń. par. Aslang 900 t. do Londynu z drzewem (Danz. Schiff. K.), niem. par. St. Lorenz 343 t. do Rygi z towarem (Lenczat), szw. par. Hera 819 t. do Skutskåru z węglem (Behnke i Sieg), niem. par. Iris 201 t. do Hamburga próżny (Ganswindt), niem. par. Fritz Hugo Stinnes 2820 t. do Göteborga z węglem (Artus), belg. par. Reine Elisabeth do Antwerpii z drzewem (Voigt), szw. par. Gusten 353 t. do Helsingborga z węglem (Behnke i Sieg).

6 maja: duń. par. Niels Ebbesen 382 t. do Kopenhagi z pasażerami i pocztą (Reinhold), duń. par. Victoria 1160 t. do Kopenhagi z węglem (Polsko-Skand.), szw. par. Aina 967 t. do Moss z węglem (Prowe).

7 maja: włoski par. Maria Teresa 2378 t. do Rotterdamu próżny (Behnke i Sieg), szw. par. Baltitia 1133 t. do Skien z węglem (Artus), niem. par. Kapitän Kross 394 t. z węglem (Lenczat), niem. par. Steinburg 724 t. do Abo z węglem (Lenczat), niem. par. Egeria 382 t. (Wolff), niem. par. Aeolus 356 t. do Lipawy z towarem (Behnke i Sieg).

7 maja: niem. par. Nordmark 568 t. z węglem (Pam), szw. par. Annie 688 t. do Malmö z węglem (Prowe), duń. par. Hafnia 1159 t. do Kopenhagi z węglem (Polsk.-Skand.), wł. par. Maria Theresa 2378 t. do Rotterdamu próżny (Behnke i Sieg), szw. par. Balticia 1133 t. do Skien z węglem (Artus), niem. par. Kapitän Kross 394 t. do Nyköpingu z węglem (Lenczat), niem. par. Steinburg 724 t. do Abo z węglem (Lenczat), niem. par. Egeria 382 t. do Rotterdamu próżny (Wolff), niem. par. Aeolus 356 t. do Lipawy z towarem (Behnke i Sieg), szw. żagl. z mot. Elly 70 t. do Hasle z węglem (Ganswindt), niem. par. Dora Ahrens 529 t. do Londynu z drzewem (Shaw Lovell), niem. żagl. z mot. Fürst Franz zu Puttbus 63 t. do Malmö z wyłokami buraczanami (Bergenske), niem. par. Nereus 383 t. do Rotterdamu z towarem (Wolff), niem. par. Lisbeth Cords 496 t. do Pargasu z węglem (Reinhold), niem. żagl. z mot. Rechtenfleeth 45 t. do Odense z drzewem (Wolff), niem. par. Herbert 183 t. do Kłajpedy próżny (Behnke i Sieg), niem. par. Eberhard 338 t. do Szczecina z towarem (Behnke i Sieg), niem. par. Rudolf 487 t. do Hamburga z drzewem i towarem (Prowe), niem. par. Nordeney 547 t. do Hamburga próżny (Prowe), norw. par. Blaadfjeld I. 652 t. do Wyborga z węglem (Reinhold).

8 maja: duń. par. Esther 725 t. do Wazy z cementem i cukrem (Reinhold), niem. par. Aneliese 419 t. do Gdyni próżny (Reinhold), norw. par. Skard 1099 t. do hld. żagl. z mot. Henderika 141 t. do Skillinge z węglem (Ganswindt), szw. żagl. Georg 115 t. do Bergwarku próżny (Bergenske), szw. żagl. z mot. Sköld 63 t. do Gamleby z solą (Bergenske), niem. par. Ursula Rischer 1598 t. do Malmö z węglem (Behnke i Sieg), szw. par. Thyra 359 t. do Rönnebredd z węglem (Bergenske), franc. par. Ostrevent 916 t. do Göteborga z węglem (Behnke i Sieg), niem. par. Iris 722 t. do Horsensu z węglem (Pam), niem. par. Alexandra 354 t. do Szczecina z towarem (Prowe), szw. żagl. z mot. Svanen 74 t. do Asfield z węglem (Gw.).

8 maja: niem. żagl. z mot. Minna Katerina 61 t. do Skillinge z węglem (Bergenske), niem. par. Karl 166 t. do Królewca próżny (Behnke i Sieg), niem. par. W. C. Frohne 189 t. do Szczecina próżny (Prowe), niem. par. Immenhof 182 t. do Królewca próżny (Shaw Lovell), duń. par. Tula 718 t. do Bordeaux z drzewem i towarem (Reinhold), duń. par. Lituania 3940 t. do Nowego Jorku z pasażerami i towarem (Balt. Amer. Line), szw. par. Siirto 420 t. do Wyborga z węglem (Reinhold), hld. par. Iris 401 t. do Amsterdamu z towarem (Prowe), niem. par. Cygnus 478 t. do Rygi próżny (Reinhold), ang. par. Baltonia 2390 t. do Lipawy z pasażerami i towarem (Un. Baltic Corp.).

9 maja: niem. par. Ida Blumenthal 890 t. do Brunsbüttel z węglem (Polsko-Skand.), niem. p. Hildegard 776 t. do Helsingforsu z węglem (Reinhold), norw. par. Luksafjell 853 t. do Oslo z węglem (Polsko-Skand.), pol. par. Tzew 344 t. do Antwerpii z drzewem i cukrem (Pam), niem. par. Elsa 335 t. do Helsingforsu z węglem (Behnke i Sieg), grecki par. Orion 2081 t. do Wenecji z węglem (Scand, Levant).

9 maja: grecki par. Orion 2081 t. do Wenecji z węglem (Skand. Levante), duń. par. Taarnborg 772 t. do Birkenhead z drzewem (Bergenske), niem. par. Sedina 583 t. do Helsingforsu z węglem (Artus), duń. par. Wm. Th. Malling 1125 t. do Kopenhagi z węglem (Reinhold).

10 maja: niem. par. Lotte Reith 923 t. do Dieppe z węglem (Worms), tot. par. Herman 519 t. do Rygi próżny (Reinhold), duń. par. Odgesund 1719 t. do Manchesteru z drzewem (Shaw Lovell), niem. żagl. z mot. Transport do Słupska próżny, pol. statek szkolny Lwów 964 t. do Gdyni próżny, ang. par. Anglos 781 t. do Hangö z węglem (Reinhold), duń. par. Knud Villemoes 866 t. do Esbjergu z węglem (Reinhold), niem. par. Carl Cords 498 t. do Gdyni próżny (Behnke i Sieg), duń. par. Svanholm 764 t. do Liverpoolu z drzewem i towarem (Reinhold), fsk. par. Aegier 457 t. do Helsingforsu z towarem (Bornhold).

10 maja: pol. statek szk. Lwów 964 t. do Gdyni próżny, ang. par. Aneglos 782 t. do Hangö z węglem (Reinhold), duń. par. Knud Villemoes 860 t. do Esbjergu z węglem (Reinhold), niem. par. Carl Cords 498 t. do Gdyni próżny (Reinhold), fsk. par. Aegier 457 t. do Helsingforsu z towarem (Bornhold), szw. par. Sundmar 498 t. do Szczecina próżny (Wolff), duń. par. Holland 720 t. do Odense z węglem (Polsko-Skand.), lit. par. Lydys 196 t. do Kłajpedy z towarem (Behnke i Sieg), ang. par. cyst. Athelbeach 3472 t. do Zeebrügge z melasą (Scharenberg), szw. par. Kjell 687 t. do Kalmaru z węglem (Bergenske), niem. par. Elin348 t. do Rotterdamu z towarem (Wolff), fr. par. D. Enambac 1202 t. do Kłajpedy z węglem (Polsko-Skand.), łoi. par. Ausma 1192 t. do Heinasch z węglem (Voigt), niem. par. Lisbeth Zerk 565 t. do Westharteppoolu z drzewem (Shaw Lovell), niem. par. F. W. Fischer 601 t. do Wyborga z towarem (Lenczat), szw. par. Themis 383 t. do Götteborga z towarem (Bergenske) niem. par. Pallas 370 t. do Królewca z towarem (Wolff), szw. par. Castor 406 t. do Kalmaru próżny (Bergenske), szw. par. Athos 1255 t. do Abo z węglem (Artus), szw. par. Irma 724 t. do Kotki z węglem (Artus szw. par. Sirius 647 t. do Christinchamau z węglem (Pam).

11 maja: ang. par. Baltannic 1034 t. do Londynu z pasażerami i towarem (United Baltic), szw. par. Jan 488 t. do Malmö z węglem (Behnke i Sieg), pol. par. Wilno 1122 t. do Diepe z węglem (Pam), hld. par. Ittersum 789 t. do Amsterdamu z węglem (Polsko-Skand.), szw. mot. Elin 348 t. do Hven z węglem (Bergenske), niem. mot. Kurt 201 t. do Helsingforsu z cementem (Wolff), niem. mot. Annemarie 125 t. do Helsingborga z cementem (Prowe), szw. żagl. z mot. Petrea 141 t. do Hernösanduu z węglem (Bergenske), szw. mot. Lilian 70 t. do Storugus z węglem (Ganswindt), duń. mot. Karoline Marie 10 t. do Svendborga próżny (Kpt.), niem. żagl. z mot. Anemarie 125 t. do Helsingborga z cementem (Prowe), szw. par. Trelleborg 378 t. do Gdyni próżny (Behnke i Sieg), lot. par. Kaupo 1457 t. do Kopenhagi z węglem (Artus), niem. par. Amrum 558 t. do Hamburga próżny (Voigt), holend. żagl. z mot. Wim 99 t. do Kłajpedy z cementem (Bergenske), szw. par. Bojan 609 t. do Kopenhagi z węglem (Bergenske), ang. par. Kolpino 1465 t. do Hull z pasażerami i towarem (Ellerman i Wilson), holend. żagl. z mot. Oceana 343 t. do Stugsundu z węglem (Behnke i Sieg), szw. par. A. K. Fernström 433 t. do Helsingborga z węglem (Bergenske).

Miejsca przeładunkowe w porcie gdańskim.

(Dokończenie)

Na samym Holmie istnieje obszerny basen, z odgałęzieniem mniejszym dla statków rzecznych. Basen ma wejście od strony morza i mało jest wykorzystany. Ładuje się tu przeważnie drzewo, oraz wyładowuje się żelastwo przy pomocy nowych kranów motorowych. Czołowe krótkie nabrzeże północne Holmu, łączące się z brzegiem od strony b. portu cesarskiego ma również miejsce na jeden statek. Nabrzeże Holmu po stronie b. portu cesarskiego (strona wschodnia wyspy) jest eksploatowane tylko w części północnej aż do promu kolejowego. Tu ładuje się również drzewo.

Na przeciwnym prawym brzegu Wisły, który nosi ogólną nazwę Tryol od samej Westerplatte, aż do Heubude powyżej mostu Breitenbacha, gdańska część portu zaczyna się fabryką chemiczną i papieru, teren której znany jest pod nazwą Pommerenzdorfu.

Dalej ciągną się składy firm Bergenske i Prowe i zaczyna się właściwie eksploatowane nabrzeże. Środkowa część tego nabrzeża jest w zarządzie senatu gdańskiego. Jest ona wyposażona w kranie elektryczne służące do przeładunku węgla, jak również innych towarów.

Dalej ku południowi, przy rozwidleniu, które tworzy były port cesarski, Motława, Martwa Wisła powyżej Polskiego Haku i „stoczniowy” odcinek Martwej Wisły, który w tym miejscu oddziela Holm od miasta, leży prywatna przystań, dobrze wyposażona w kranie i należąca do firmy Alldag. Przystań ta służy głównie do ładowania węgla. Naprzeciwko Alldagu leży na rogu ostrym, który tworzą Martwa Wisła i Motława — Hak Polski, obecnie jeszcze nie posiadający połączenia kolejowego. Hak Polski należy do kompleksu Stroheideich, który się ciągnie od ujścia Motławy wzdłuż lewego brzegu Wisły ku wschodowi aż za oba mosty.

Naprzeciwko Alldagu w rogu rozwartym, który tworzy lewy brzeg Motławy z Wisłą znajduje się t. zw. Milchpeter ze stanowiskiem dla jednego statku. Znajduje się tu gazownia miejska.

Motława, niegdyś właściwy port gdański, obecnie stanowi znikomą część portu. Posuwając się biegiem rzeki w górę od ujścia do Wisły, z prawej strony znajdujemy Brabank, przystań statków portowej i przybrzeżnej żeglugi, następnie Fischmarkt, rynek rybny, gdzie przybijają kutry z rybą, nieraz również zagraniczne, dalej w górę pomiędzy

Krantor a zielonym mostem znajduje się druga, właściwa przystań statków portowej i przybrzeżnej żeglugi pasażerskiej.

Prawy brzeg Motławy jest ożywiony do dziś dnia ruchem towarowym. Od samej elektrowni miejskiej naprzeciwko Fischmarktu ciągnie się szereg śpichrzy, mieszczących przeważnie rozmaite gatunki zboża, lecz również i inne towary. Rzędy śpichrzy i składów ciągną się daleko w górę poza zielony most, powyżej którego i następnego mostu znajduje się stanowisko Langerlauf. Jeszcze dalej znajduje się stary dworzec towarowy i basen Legetor, gdzie również odbywa się ładowanie drzewa.

Naprzeciwko Krantoru od właściwej Motławy oddziela się t. zw. Nowa Motława, która otacza zabudowania prawego brzegu Motławy od strony wschodniej, łącząc się następnie z właściwą Motławą w pobliżu Legetor.

W ten sposób prawie wszystkie śpichrze i składy prawego brzegu Motławy znajdują się na wyspie, które od tych śpichrzy otrzymała nazwę „Speicherinsel (wyspy śpichrzy.) Na wschodniej stronie tej wyspy również znajdują się składy i śpichrze, służące tu przeważnie do składowania i przechowywania innych towarów niż zboże. O ile na zachodniej stronie na właściwej Motławie śpichrze nie są dostępne dla wozów od strony wody, lecz tylko dla statków, ale zato mają z tyłu na Hopfengasse dojazd nie tylko dla statków, ale i kolejowy, to składy wschodniej strony mają ruchliwe nabrzeże, dostępne dla ruchu kołowego. Tu załadowany jest w dużej mierze przeładunek drobnicy na linjace regularnej towarowej żeglugi przy czym część ładunku poprzednio wyładowuje się w Wolnej Strefie, lub w kanale portowym.

Całą Motławę liczymy w codziennych sprawozdaniach postojów statków do lewego brzegu Wisły Statków znajdujących się tu, o ile to są statki towarowe, szukać należy przy nabrzeżach wyspy śpichrzy.

Od Polskiego Haku w górę Wisła Martwa na prawym brzegu jest zajęta przez stocznice Klawittra, a za stocznia aż do mostu Breitenbacha przez stanowiska zwane ogólnie Althof, lub też Althof - Strhdeich, gdzie statki biorą drzewo.

Po przeciwnym brzegu, na Troylu znajdują się najpierw place prywatne np. Schaderuten, dalej stocznia Wojana a między nią i mostem Breitenbacha stanowisko znane po prostu jako „most Breitenbacha”, gdzie statki również ładują drzewo.

Powyżej mostu Breitenbacha na

prawym brzegu Wisły znajduje się przystań drzewna Bergford-Strohdeich. Firma Bergford ma tu nawet zbudowany własnym kosztem głęboki basen do ładowania drzewa.

Znajduje się tu również t. zw. Ballastkrug, zazwyczaj stacja holowników.

Dalej w górę Wisła Martwa aż do szluzu Phlenendorf jest (przeważnie przy lewym brzegu) eksploatowana jako port drzewny i zajęta w znacznej części swej szerokości przez pływające drzewo. Głębokości dla statków morskich są już tu niewystarczające, a i most kolejowy położony nieco wyżej mostu Breitenbacha uniemożliwia przejście statków morskich.

Ruch przybrzeżny Żeglugi Polskiej.

17-go rozpoczęła P. P. „Żegluga Polska” przybrzeżną żeglugę na linii Gdynia-Hel parowcem „Gdańsk” i „Hanki”.

Uruchomienie tegorocznej żeglugi przybrzeżnej powitają jaknajszersze koła publiczności na wybrzeżu i w całym kraju z największą satysfakcją. Helanie otrzymują stałą i szybką komunikację bezpośrednią z Gdynią, która trwać będzie zaledwie godzinę. Z całej Rzeczypospolitej zjeżdżający się podróżni, czy to w celach upatrzenia sobie letniego mieszkania, czy to dla innych celów, mogą już od 17-go bm. w ciągu kilku godzin zwiedzać z Gdyni Hel i wracać jeszcze przed wieczorem. Ożywiony ruch w pociągach od kilku dni świadczy, że i ruch parowców już jest bardzo na czasie.

Parowiec „Hanka”, kompletnie odremontowany i specjalnie przygotowany dla kursowania na linii Gdynia-Hel zaczął od 17-go kursować codziennie, łącząc Gdynię stałą i szybką komunikacją z półwyspem.

ODJAZDY „HANKI”:

Z Gdyni 11,30 (przyjazd na Hel 12,50)

20,20 (przyjazd na Hel 21,50)

Z Helu 7,30 (przyjazd do Gdyni 8,50)

18,30 (przyjazd do Gdyni 19,50)

Wielki, jak na stosunki wybrzeża, luksusowo urządzony parowiec „Gdańsk” będzie narazie kursował tylko w niedzielę i święta również na linii Gdynia—Hel.

ODJAZDY „GDAŃSKA” w dni świąteczne i niedzielne.

Z Gdyni o godz. 9, 12, 15 i 18.

Z Helu o 10,30, 13,30, 16,30, 19,30.

Dzięki temu rozkładowi jazdy, jak widać, połączenie, zwłaszcza w dni świąteczne i niedzielę, z Helem jest zapewnione nadzwyczaj częste i dogodnie, z czego zapewne wszyscy pośpieszą skorzystać.

Ceny biletów: Gdynia—Hel 3 zł, tam i z powrotem 5 zł.

statki „Michael E. Tricoglu“ i „Torlak“, przeprowadzające remont kadłuba i maszyn.

Dwa żórawie portalowe dla portu w Gdyni są już na ukończeniu. Montaż pomostów, jak też suwnie i wyciągów jest prawie całkowicie skończony, wobec czego w najbliższych dniach będzie można przystąpić do przetransportowania ich i ustawienia na nabrzeżu Gdyni.

Będący w rozbiórce na Stoczni statek francuski „Amiral Fourichon“ niedługo ustąpi już miejsce innemu, gdyż przeważna część kadłuba i maszyn już jest porozeinana.

Wzrost ożywienia portu gdańskiego.

Ożywienie w porcie gdańskim w ostatnim tygodniu nadal wzrastało. Zwiększyła się nie tylko ilość drobnych statków przybywających, przeważnie żaglowców z motorem pomocniczym, lecz również znacznie wzrosła ilość przybyłych parowców wobec czego wytworzyły się na wejściu rekordowe liczby statków zawijających do portu.

Przybyło ogółem w tygodniu 170 statków morskich, w tej liczbie 121 parowców, 3 motorowce, 1 statek cysternowy, 1 holownik, 37 żaglowców z motorem, 6 żaglowców i 1 draga.

Wśród statków na wejściu próżnych było 56, z pszenicą 34, z drobnicą 27, z żelastwem 16, z kamieniem 9, z pasażerami i drobnicą 6, ze zbożem 6, z żytem 4, ze zbożem i drobnicą 3, oraz po 1: z pasażerami i pocztą, z resztą drobnicy, z brykietami żelaznymi, z rudą żelazną, z fosfatami, saletrą, ze śledźmi, ze świeżą rdzą i z masą papierową.

Przeładowano w imporcie w tygodniu ze statków na kolej: rudy 7080 ton, żelastwa 12.930 ton, nawozów szlucznych 6211 ton, innych towarów 11.448 t.

Dowóz zboża, w szczególności pszenicy był znaczny, jednak z 44 statków ze zbożem olbrzymia więksi szkość to żaglowce z motorem pomocniczym, przywożące 120-300 ton zboża każdy. Jednak było i parę większych statków ze zbożem, między innymi fiński parowiec Herakles z 7000 ton pszenicy z Buenos Aires.

Na wyjściu ruch był nieco mniej ożywiony: wyszło ogółem 148 statków morskich, w tel liczbie z węglem 63, próżnych 30, z drobnicą 18, z drzewem 12, z pasażerami i drobnicą 6; z cementem 5, z drzewem i drobnicą 4, z melasą 3, ze solą 2, oraz po 1: z pasażerami i pocztą, z drobnicą i koźmi, z cementem, z wylłokami buraczanami.

Przeładowano w eksporcie w tygodniu z kolei na statki 114.333 ton węgla, oraz na statki i składy 789 wagonów drzewa, 16 wagonów zboża, 1.118 wag, innych towarów.

Draga dla portu tczewskiego

Do Tczewa przyholowana została draga nabyta w Holandji specjalnie dla odcinka Wisły pod Tczewem. Jestto silna draga, mogąca bagrować koryto do znacznej głębokości. Nazywa się ona „Venezia“ i była przedtem przypisana do portu w Londynie. Otrzyma ona zapewne nazwę „Tczewska“ i będzie stale zajęta pod Tczewem.

Dla prac w ujściu samem draga, ta niezbyt się nadaje, gdyż nie może pracować podczas falowania. Dowodzi to iż dla ujścia Rząd zamierza nabyć jeszcze jedną dragę, przesuwającą się o własnych siłach i odwożącą wybagrowany muł na morze. Nabyta zaś draga jest nadzwyczaj cennym nabytkiem nie tylko dla pracy na piętnastu kilometrach poniżej Tczewa lecz również, w razie potrzeby na odcinku Tczew—Grudziądz dla pogłębiania przemiałów.

Eksploatacja części floty „Wisły Bałtyk“

przez niemieckie przedsiębiorstwa

Lichtuga Jurek 1200 t. DW. należąca do Żeglugi Wisła-Bałtyk w Tczewie została odfrachtowana w trzymiesięcznym time-charter przedsiębiorstwu Carl Grammersdorf w Kilonji.

Lichtuga Broniek 650 t. DW. tegoż towarzystwa została odnajęta przedsiębiorstwu August Blume w Rendsburgu.

Bałtyk oczyścił się z lodu

Nawet w północnym rogu zatoki Botnickiej trudności z powodu lodu już znikają. Szwecja melduje jeszcze luźny lód, Finlandja już zawiesiła komunikaty o stanie lodu.

Import zboża ożywi nasz ruch rzeczny

Wzmagający się import pszenicy przez port gdański rokuje pewne widoki zajęcia pod ładunek również naszej żeglugi rzecznej. Wodostany na Wiśle są nader korzystne. Istnieje duże prawdopodobieństwo przejęcia części ładunków importowych zboża przez żeglugę wiślaną.

Obserwatorium Morskie w Gdyni

W kwartale przyległym do brzegu morskiego, na południe od obecnego portu rybackiego, powstaje obecnie szereg monumentalnych ma chów.

Najdalej posunięta jest budowa jednego z nich, tak, że widoczny jest już zrab całego domu. Jestto gmach Kierownictwa Budowy Portu. Ponieważ port zaczął się rozbudowywać w stronę pomostu spacerowego, więc powstanie tego gmachu właśnie w tem miejscu jest zupełnie uzasadnione.

Nieco dalej ku południowi w stronę Kamiennej Góry widoczny jest zbudowany już do połowy stylowy gmach o prostych liniach Żeglugi Polskiej.

Pomiędzy budynkami Kierownictwa Budowy Portu i Żeglugi Polskiej widoczny jest nieco mniejszy gmach, którego budowa szybko postępuje naprzód, chociaż nie sięga jeszcze stanu, w którym się znajdu-

Ruch statków polskich.

ŻEGLUGA POLSKA.

Par. Katowice przybył 15-go z Gdyni do Gefle z węglem.

Par. Kraków przybył 15-go z Göteborga do Gdyni po węgiel.

Par. Niemen przybył 18-go z Gdyni do Bone z 4.600 t. węgla i rozpoczął wyładunek

Par. Poznań w drodze z Tryjestu, Sousy, Oranu przybył z Hamburga z fosfatami, i ryżem 18-go do Gdyni.

Par. Tczew wyładowuje w Antwerpii cukier i drzewo z Gdańska.

Par. Toruń odpłynął 17-go z Gdańska z kopalniakami i słupami do Gandawy.

Par. Warta przybył 17-go do Gdańska z częścią ładunku z portów Tunisu i Algieru.

Par. Wilno przybył 15-go z Gdańska do Dieppe z węglem.

POLSKO-SKAND. TOWARZ.

Par. Robur ładuje węgiel w Gdyni.

Par. Robur II przybył 18-go do Gdyni z Oxelösundu po węgiel.

ŻEGLUGA WISŁA-BAŁTYK.
Hol. Rybak z lichtugami morskimi Antek i Stefek odpłynął 19-go z Tczewa do Ystadu.

Pologne zawitał na dłużej

24-go przybył z Kłajpedy do Gdyni parowiec Pologne franc. kompanji transatlantycznej i pozostanie w naszym porcie aż do 1. 6.

Par. „Gdynia“ i par. „Gdańsk“ przy przystani

Zwykła kabina 4-osobowa na par. „Gdynia“

Fragment jadalni na parowcu „Gdynia“

ją roboty nad budynkiem Żegluga Polskiej.

Ta nowa budowla to Obserwatorium Morskie, tak potrzebne i mające obszerne zadania praktyczne i naukowe.

Gmach Obserwatorium Morskiego oddzielony ulicą Świętopełka od gmachu Żegluga Polskiej, sądząc z wymiarów, jest raczej za mały w stosunku do zadań, które staną przed Obserwatorium i jego personelem.

Wprawdzie przewiduje się stworzenie osobnych pawilonów meteorologicznego i astronomicznego, które zajmą część terenu w głąb lądu ograniczonego trzema ulicami.

Wybór miejsca dla Obserwatorium Morskiego uważać można za szczęśliwy, albowiem w zakres prac Obserwatorium wchodzi również badania wody i warunków jej fizycznych in situ, czyli w takim stanie w jakim ona jest w morzu.

Byłoby więc niedorzecznością nie umieszczać Obserwatorium Morskiego na linii brzegu.

Niebezpieczeństwo zabudowania widoków z obserwatorium od strony lądu.

Powstanie jednak gmachu w centralnej dzielnicy Gdyni grozi niebezpieczeństwem zabudowania widoków z Obserwatorium od strony lądowej.

Kontrola sekstansów i prowadzenie innych sprawdzeń przyrządów astronomicznych wymaga dość otwartego horyzontu. Również sondowania powietrzne przy pomocy baloników itp. wymagają pewnej przestrzeni.

Zrozumiałem więc jest, że Obserwatorium Morskie nie może być osłonięte od strony lądu innymi kamienicami. Należy zostawić nieco terenu w tym kierunku w stanie niezabudowanym, gdyż w przeciwnym razie Obserwatorium skrzepowane będzie w pełnieniu swych zwykłych zadań.

Zamiast może instytucji, na wzór zagranicznych zakrojonej, po latach będzie się mogło tu utrzymać tylko biuro centralne, część zaś pracy wypadłoby przenieść gdzie indziej, za miasto, ze stratą dla jedności i skupienia wykonywanej pracy.

Plac poza Obserwatorium, zarezerwowany dla niego, mógłby i nawet musiałby otrzymać zadrzewienie, które nadzwyczajby ożywiło tę dziś piaszczystą a już asfaltowaną i pokrytą szalenie kompleksami domów dzielnicę.

Oglądając szczęśliwy początek wielkiego dzieła miejmy nadzieję, że Obserwatorium Morskie będzie mogło rozwinąć się należycie szybko, zapewniając sobie również możliwość dalszego rozwoju.

austr. mot. **Donau** 260 do Holmestrandu
szw. żagl. z mot. **Erna** 53 do Raą,
norw. par. **Jotunsjell** 1 307 do Oslo,
norw. par. **Lövaas** 1 126 do Oslo,
łot. par. **Vaidava** 1 386 do Rygi,
niem. par. **Selma** 804 do Rygi,
szw. par. **Inga** 731 do Sztokholmu.

21 maja:
duń. żagl. z mot. **Minde** 60 do Marstalu,
szw. par. **Stina** 983 do Karlskrony,
duń. par. **Skinifaxe** 1 014 do Odense,
duń. żagl. z mot. **Bonavista** 67 do Aero-
sköpingu,
duń. par. **Askö** 738 do Kopenhagi,
szw. par. **Hvitra** 605 do Ratanu,
duń. par. **Simone** 694 do Aalborga,
niem. par. **K. D. Fritzen** 2 195 do Oslo,
niem. par. **Reval** 575 do Sztokholmu.

Statki powyższe wywiozły łącznie 201 000 ton węgla.

Wywóz polskiego drzewa przez port gdański.

8 maja:
duń. par. **Tula** 718 do Bordeaux (i z tow.),
9 maja:
pol. par. **Tzew** 344 do Antwerpji (i z cukrem),
duń. par. **Tarnborg** 772 do Birkenhead.

10 maja:
duń. par. **Oddsund** 1 719 do Manchesteru,
duń. par. **Svanholm** 764 do Liverpoolu (i z tow.),
niem. par. **Lisbeth Zelk** 565 do Westhartlepoolu.

11 maja:
szw. ż. z m. **Najaden** 159 do Kilonji,
duń. par. **Oerneborg** 1 055 do Londynu,
niem. par. **Kurland** 262 do Delfzylu,
niem. par. **Fleiss** 297 do Rotterdamu.

12 maja:
niem. par. **Bavaria** 553 do Rotterdamu.
13 maja:
duń. żagl. z mot. **Inger** 66 do Kalmaru.

14 maja:
gd. par. **Peter von Danzig** 492 do Brunseli,
niem. par. **Fehmarn** 522 do Antwerpji.

15 maja:
gd. par. **Mottlau** 430 do Amsterdamu,
niem. par. **Margarete Schröder** 586 do Londynu,
niem. par. **Elfr. Charl. Becker** 378 do Southamptonu,
duń. par. **Skanderborg** 1 156 do Birkenhead.

16 maja:
duń. par. **Gunhild** 682 do Grangemouth.
niem. żagl. z mot. **Scholle** 53 do Weserhld.
żagl. z mot. **Carrie** 99 do Bremy.

17 maja:
pol. par. **Toruń** 1 122 do Gandawy.
18 maja:
niem. żagl. z mot. **Cholle** 53 do Wesermünde,
niem. par. **Consul Hintz** 932 do Amsterdamu.

19 maja:
niem. par. **Rival** 353 do Goole,
hld. żagl. z mot. **Dolfin** 67 do Bremy,
duń. par. **Hindsholm** 876 do Liverpoolu (i z tow.),
niem. par. **Hans Rudolf Reichel** 340 do Rotterdamu (i z tow.).

20 maja:
niem. żagl. z m. **Martin** 50 do Roztoku.

21 maja:
duń. p. **Ulf** 797 do Bordeaux (i z tow.).

Statki powyższe wywiozły łącznie 70 000 m³ drzewa.

Wywóz polskiego cukru przez port gdański.

8 maja:
duń. par. **Ester** 725 do Wazy (i z cementem).

9 maja:
pol. par. **Tzew** 344 do Antwerpji (i z drzewem).

10 maja:
ang. par. cyst. **Athelbeach** 3 472 do Zeebrügge.

Statki powyższe wywiozły łącznie 8 600 ton cukru.

Wwóz nawozów sztucznych przez port gdański.

10 maja:
grecki par. **Michael E. Trichoglo** 1 948 z Kaffair.

13 maja:
niem. par. **Kelkheim** 3 037 z Tampy.

16 maja:
pol. par. **Warta** 1 698 z Siaxu.

Statki powyższe przywiozły łącznie 13 000 ton nawozów sztucznych.

Wwóz rudy i pirytu przez port gdański.

12 maja:
niem. par. **Amrum** 560 do Requejada.

14 maja:
niem. par. **Alfheim** 2 198 z Melilli.

18 maja:
łot. par. **Katie** 1 439 z Melilli,
łot. par. **Lucy** 2 317 z Vollonica.

20 maja:
niem. par. **Vincta** 299 z Kłajpedy.

21 maja:
grecki par. **Issidora** 2 360 z Morphoz Bay.

Statki powyższe przywiozły łącznie 21 000 ton rudy i pirytu.

Wwóz żelaza i żelastwa przez port gdański.

8 maja:
niem. par. **Liti Larsen** 349 z Grays,
duń. żagl. z mot. **Anna** 54 z Haderslevn.

9 maja:
niem. par. **Teutonia** 768 z Helsingborga,
szw. par. **Hagar** 219 z Gefle,
niem. par. **Artushoi** 866 z Londynu,
szw. par. **Edda** 177 z Malmö.

10 maja:
niem. jar. **Elsleth** 275 z Londynu,
niem. par. **Warnowo** 551 z Gandawy.

12 maja:
czeskosłow. par. **Bohemia** 435 z Rotterdamu.

szw. par. **Snöfrid** 272 z Rotterdamu i z pszenica).

14 maja:
niem. par. **Lexa** 503 z Londynu,
norw. par. **Jonares** 266 z Londynu.

15 maja:
niem. par. **Stettin** 797 z Gandawy.

16 maja:
norw. par. **Harrifagre** 280 z Londynu,
niem. par. **Anni Ahrens** 554 z Londynu.

18 maja:
szw. p. **Valencia** 1 323 z Kotki (i z tow.).

21 maja:
niem. p. **Schleswig** 477 z Degershamnu.

Statki powyższe przywiozły łącznie 18 800 ton żelaza i żelastwa.

RUCH DROBNICY.

Wwóz ładunku mieszanego (drobnicy przez port gdański.

8 maja:
szw. par. **Rurik** 247 z Sztokholmu,
niem. par. **Tatti** 353 z Hamburga,
niem. par. **Amrum** 558 z Hamburga,
ang. par. **Baltonia** 2 390 z Londynu (i z pas.),
fr. par. **Chateau Yquem** 1 290 z Bordeaux,
niem. par. **Mineral** 309 z Hamburga,
norw. par. **Bomma** 461 z Helsingborga,
ang. par. **Kolpino** 1 465 z Londynu (i z pas).

9 maja:
niem. par. **Elin** 361 z Rotterdamu,
niem. par. **Pallas** 369 z Kolonii z resztą ład. towaru,
norw. par. **Bestik** 1 093 z Malmö
duń. p. **I. C. Jacobsen** 740 z Kopenhagi.

10 maja:
lit. par. **Lydys** 196 z Szczecina,
niem. par. **Baltic** 1 947 z Casablanca,
ang. par. **Haarlem** 564 z Leith,
duń. par. **Niels Ebbesen** 382 z Kopenhagi (i z pas.),
duń. p. **Hindsholm** 876 z Manchesteru,
ang. par. **Baltannic** 1 034 z Rygi (i z pas.),
niem. par. **Rabe** 556 z Antwerpji (i z zbożem).

11 maja:
niem. par. **Orest** 382 z Rotterdamu,
szw. par. **Sven** 196 z Tallinnu,
fsk. par. **Equator** 2 652 z Helsinforsu.

12 maja:
niem. par. **Käte** 267 z Hamburga,
ang. par. **Baltonia** 2 390 z Lipawy (i z pas.),

13 maja:
szw. par. **Ingeborg** 191 z Sztokholmu,
hld. par. **Odysseus** 606 z Amsterdamu,
niem. par. **Vincta** 299 z Szczecina,
szw. par. **Egon** 291 z Malmö,
duń. par. **Niord** 283 z Kopenhagi.

14 maja:
ang. par. **Smolensk** 1 534 z Londynu (i z pas.),
niem. par. **Wiborg** 350 z Lubeki,
niem. par. **Birgit** 175 z Hamburga.

15 maja:
niem. par. **Norderney** 547 z Hamburga,
ang. par. **Baltara** 1 387 z Londynu (i z pas.),
niem. par. **Viktor** 469 z Hamburga,
ang. par. **Kovno** 1 477 z Londynu (i z pas.).

17 maja:
niem. par. **Egeria** 382 z Rotterdamu,
duń. par. **Estonia** 3 820 z Kopenhagi,
duń. par. **I. C. Jacobsen** 740 z Kopenhagi,
amer. par. **Casper** 3 054 z Nowego Jorku (i ze zbożem),
szw. par. **Fernebo** 1 168 z Göteborga.

18 maja:
ang. par. **Baltara** 1 387 z Lipawy (i z pas.),
duń. par. **Ulf** 797 z Kopenhagi,
niem. p. **Gotenburg** 847 z Rotterdamu,
szw. par. **Karin** 196 z Sztokholmu,
niem. par. **Niobe** 303 z Bremy.

szw. par. **Valencia** 1 323 z Kotki (i z żelazem),

20 maja:

hld. par. **Proteus** 605 z Amsterdamu,
niem. par. **Eberhard** 338 z Gdyni,
gd. par. **Prosper** 410 z Antwerpji,
fr. par. **Yainville** 837 z Antwerpji.

21 maja:

niem. par. **Claus** 154 z Szczecina,
fsk. par. **Aegir** 457 z Helsingborga.

Wywóz ładunku mieszanego (drobnicy) przez port gdański.

8 maja:

norw. par. **Skard** 1 099 do Leningradu,
niem. par. **Alexandra** 354 do Szczecina,
duń. par. **Tula** 718 do Bordeaux (i z drzewem),

duń. par. **Lituania** 3,940 do Nowego Jorku (i z pas.),

hld. par. **Iris** 401 do Amsterdamu,
ang. par. **Baltonia** 2 390 do Lipawy (i z pas.).

10 maja:

duń. par. **Svanholm** 764 do Liverpoolu (i z drzewem).

lit. par. **Lydys** 196 do Kłajpedy,
niem. par. **Elin** 348 do Rotterdamu,
niem. par. **F. W. Fischer** 601 do Wymborga,

szw. par. **Themis** 383 do Göteborga,
niem. par. **Pallas** 370 do Królewca.

11 maja:

ang. par. **Baltannic** 1 034 do Londynu (i z pas.),

ang. par. **Kolpino** 1 465 do Hullu (i z pas.),

norw. par. **Bestik** 1 094 do Padang,
szw. par. **Karin** 196 do Sztokholmu,
norw. par. **Bomma** 461 do Oslo.

12 maja:

szw. par. **Sven** 191 do Göteborga,
szw. par. **Rutik** 247 do Sztokholmu,
duń. par. **I. C. Jacobsen** 740 do Kopenhagi (i z koźmi),

ang. par. **Baltonia** 2 390 do Londynu (i z pas.),

niem. par. **Otilie** 286 do Hamburga.

14 maja:

duń. par. **Niels Ebbesen** 382 do Kopenhagi (i z pas.),

15 maja:

niem. par. par. **Vineta** 299 do Kłajpedy,
ang. par. **Baltara** 1 387 do Lipawy (i z pas.),

niem. par. **Wiborg** 350 do Tallinnu.

16 maja:

fsk. par. **Equator** 2 652 do Rio de Janeiro,

szw. par. **Egon** 291 do Helsingforsu,

hld. par. **Odysseus** 606 do Amsterdamu,
niem. par. **Norderney** 547 do Rygi,

fr. par. **Chateau Yquem** 1 290 do Bordeaux,

niem. par. **Orest** 382 do Amsterdamu.

17 maja:

fsk. p. **Herakles** 2 945 do Buenos Aires.

18 maja:

ang. par. **Smoleńsk** 1 534 do Londynu (i z pas.),

szw. par. **Ingeborg** 628 do Sztokholmu,
ang. par. **Baltara** 1 387 do Londynu (i z pas.),

ang. p. **Kovno** 1 477 do Hullu (i z pas.),
niem. par. **Käte** 266 do Hamburga.

19 maja:

duń. par. **I. C. Jacobsen** 740 do Kopenhagi,

niem. par. **Birgit** 175 do Hamburga,
niem. par. **St. Lorenz** 343 do Rygi,

ang. par. **Haarlem** 565 do Grangemouth,
duń. par. **Hintsholm** 876 do Liverpoolu (i z drzewem),

niem. par. **Gothenhof** 847 do Helsingforsu,

duń. par. **Niord** 283 do Kopenhagi,
niem. par. **H. R. Riechel** 340 do Rotterdamu.

20 maja:

szw. par. **Fernebo** 1 068 do Aleksandrii (i z cementem),

ameryk. par. **Casper** 3 154 do Helsingborga.

21 maja:

niem. par. **Klaus** 153 do Kłajpedy,
szw. par. **Valencia** 1 323 do Göteborga,
duń. par. **Ulf** 797 do Bordeaux (i z drzewem).

niem. par. **Niobe** 363 do Bremy.

Ruch tow. w porcie gdańskim w trzeciej dekadzie kwietnia. (w tonach)

WYWÓZ: Prod. mineralne: węgiel 89 691, sól 320, parafina 60, cement 2 330, oleje 11,7, soda 160, koks 140.

Prod. roślinne: jęczmień 670, owies 50, ow. strączkowe 281, mączka kartoflana 85, cukier sur. 1 860, rafinada 270, pasza dla bydła 70, melasa 1 640, drzewo 32 453, koniczyna 34, smoła 140.

Prod. zwierzęce: świeże mięso 49, jaja 132, bydło żywe 9,6, skóry 45.

WWOZ: Prod. mineralne: fosforyty 10 100, saletra chilijska 1 480, ruda żelazna 6 200, żelazo i stal 630, złom żelazny 22,292, maszyny 160.

Prod. roślinne: pszenica 8 117, żyto 3 413, ryż 280, lniane siemię 910, żywica i kalafonja 170, oleje 270, ekstrakt garbnikowy 260, bawełna 44.

Prod. zwierzęce: smalec 495, śledzie sol. 260, tłuszcze 210, skóry solone 150, wełna nieczes. 74.

Ruch tow. w porcie gdańskim w pierwszej dekadzie maja.

(w tonach).

WYWÓZ: Prod mineralne: węgiel 155,318, parafina 770, cement 2 210, oleje 805, sól potasowa 940, soda 305.

Prod. roślinne: jęczmień 300, pszenica 50, ow. strączkowe 320, mączka kartoflana 125, cukier sur. 470, rafinada 340, pasza dla bydła 250, melasa 580, drzewo 31 884, koniczyna 35, smoła 126.

Prod. zwierzęce: mięso sol 57, jaja 190, bydło żywe 44, skóry 49.

WWOZ: Prod. mineralne: fosforyty 3 500, siarka 10, saletra chilijska 2 360, ruda żelazna 12 160, żelazo i stal 380, złom żelazny 10 180, maszyny 57.

Prod. roślinne: pszenica 14 868, żyto 2 680, ryż 940, lniane siemię 810, żywica i kalafonja 10, oleje 490, ekstrakty garbnikowe 160, bawełna 10.

Prod. zwierzęce: smalec 706, śledzie sol. 850, tłuszcze 145, skóry sol. 262, wełna nieczes. 102.

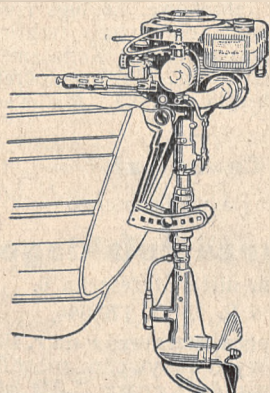
„SZCZUR jest wrogiem żeglarza“

Tępcie go pewnym i jedynym naukowo wypróbowanym środkiem

Ratyną i Ratyniną.
SEROVAC Wytwórnia Surowic i Szczepionek
LWÓW, ul. Senatorska 5.
— Telefon 1—07. —
Informacje i pouczenia odwrotnie.

Zamiana, zakup i sprzedaż znaczków zagranicznych.

Józef Kopeczyński
Tczew, ul. Kościuszki 1.

MOTORY do ŁODZI
przyczepne, Evinrude Motor Co. w Milwaukee
Wis., stałe, Kermath Manufacturing Co.
w Detroit, agregaty,

dostarcza:

O. Lehmwald, pl. Napoleona 6, tel. 108-48
WARSZAWA.

Ruch okrętowy w porcie gdańskim.

Do Gdańska zawinał, zawinie skąd		Z Gdańska odpłynię dokąd		Nazwa okrętu	Towarzystwo okręt. wzgl. makler
data		data			
10. 6.	z Nowego Jorku	do Nowego Jorku	14. 6.	Lituania	Baltic America Line
29. 6.			3. 7.	Estonia	
28. 5.	„ Londynu	„ Londynu	1. 6.	Smolensk	Ellerman Wilson-Line
29. 5.	„ Hull	„ Hull	1. 6.	Kowno	„
4. 6.	„ Londynu	„ Londynu	8. 6.	Tasso	„
5. 6.	„ Hull	„ Hull	8. 6.	Kolpino	„
8. 6.	„ Lipawy	„ Londynu	8. 6.	Baltonia	Un. Baltic Corp.

Ruch okrętów przewidywany.

Rozkład linii pasażerskiej Havre-Gdynia.

Do Gdyni zawinał, zawinie skąd		Z Gdyni odpłynię dokąd		Nazwa okrętu	Towarzystwo okrętowe
data		data			
24. 5.	z Le Havre	do Le Havre	1. 6.	S. S. Pologne	Cie Generale Transatlantique

Rynek Drzewny

Organ dla handlu i przemysłu
IX rok istnienia. Wychodzi w
poniedziałki, środy i piątki.

Numery okazowe bezpłatnie

Składnica Narzędzi Leśnych

dostarcza wszelkie narzędzia leśne po cenach ściśle wyliczonych. Katalog na żądanie.

Składnica Nasion Leśnych

dostarcza nasiona wszystkich drzew iglastych i liściastych.

Drukarnia

wykonuje szybko i starannie wszelkie zamówienia i posiada na składzie rozmaite formularze książkowości tartacznej i leśnej.

Administracja Przeglądu Leśniczego i Rynku Drzewnego

POZNAŃ, Wielkie Garbary 20, telef. 1820 i 3406

Administracja „Żeglarza Polskiego“

Tczew, ulica Strzelecka 5

wysyła następujące wydawnictwa:

J. Klejnot-Turski. Pięciojęzyczny słownik żeglarski Ark. I	0,85 zł
— Dokumenty morskiego prawa handl. Gdańsk 1924	1,25 zł
— Wisła Morska. Z 3 planami i 6 ilustr. Tczew 1926	0,85 zł
M Wojtkiewicz, inż. kom. Droga wodna Warszawa — Bałtyk. Warszawa 1926	3,00 zł
— Wisła Pomorska. Warszawa 1926	2,00 zł
F. M. Winowicz. Praktyczny podręcznik dla handlu zamorskiego. Gdańsk 1924	4,00 zł
Kpt. Paasch. Słownik marynarski angielsko-francusko-niemiecko-hiszpańsko-włoski 1300 stron 109 tablic rysunków. 1924.	79,00 zł
oraz najnowsze wydania w języku francuskim:	
Przegląd miesięczny Revue Maritime (maryn. wojenna) prenumerata roczna pojedyncze tomy, bogato ilustrowane	32,00 zł 3,90 zł
L. Bronkhorst Podręcznik dla kandydatów na kapitana przybrzeżnej żeglugi. 106 rys. 526 str. 1926	13,30 zł
Podręcznik manewrowania. 392 rys. 622 str. 1926	20,80 zł
Cl. Rampal i Victor Houet Yachting rzeczny 293 str. 1927	10,80 zł
Adm. Darrien. Łodzie podwodne 143 str. 1927	6,50 zł
B. Maurice. Statek handlowy. Z licznymi rys. 320 str. 1923	10,70 zł
Clerc-Rampal. Praktyka yachtingu. 83 rys. 384 str. 1926	8,20 zł
B. Aillet Eksploatacja handlowa statku z 28 ryc. 98 str. 1923	4,70 zł
J. M. Le Guilcher. Wykład praktyczny kotłów i maszyn statków handlowych. Z 340 ryc. 512 str. 1923	20,80 zł
St. Millot. Prace mechaniczne na pokładzie i w stoczni 1924	5,10 zł
Barthelemy. — Podręcznik higieny okrętowej. 364 str. 1922.	8,90 zł
Martin. Podręcznik handlowego prawa morskiego. 480 str. 1924.	11,30 zł
V — Adm. Perrin. Tablice nautyczne. Wyd. 8-me 1927.	6,70 zł

Za zaliczką 90 gr łożej. — Wszystkie ceny rozumieją się z przesyłką.

Redaktor Józef R. Klejnot. Nakładem wydawnictwa „Żeglarz Polski“. Odbito w drukarni „Pielgrzyma“ w Pelplinie.

„ATLANTIC“

Towarzystwo Transportowe z o. p.

Hundegasse 94 **Gdańsk** Hundegasse 94
Telefony: 23272, 35276 — Spichrz „Atlantic“
Weichselbahnhof.

Adres teleg.: „ATLATRANSPORT“

Specjalność:

Transporty masowe t. j. żłom, ce-
ment, węgiel, sztuczne nawozy.**SKARBOPOL**

— Gdańsk —

Eksport węgla
Polskich kopalni Skarbowych
na Górnym Śląsku
Skarbopol — Kohlenvertrieb

G. m. b. H.

Töpfergasse 34, Danzig.

W Gdańsku Żeglarza Polskiego

czytać można

w kawiarniach:

„Elite“, Holzmarkt 11, telefon 6888.

„Elite“, Jopengasse 23.

ALMANACH
Żeglarza Polskiego

1927/28

ukazał się drukiem

(całkowicie nowe opracowanie nasze
książki podręcznej).Bogato ilustrowany, z licznymi
tablicami, planami portów, rysunkami
wszystkich statków polskich, tab-
licami miar morskich i kolorową
tablicą flag sygnałowych.

Treść:

Kalendarjum. Dane astronomiczne i
pomiarowe. Polskie urzędy morskie.
Porty polskie (z planami). Statystyka
Gdyni, Gdańska i Tczewa do r. 1927.
Marynarka wojenna i handlowa, świa-
towa i polska na l. l. 1927. Polskie
szkolnictwo morskie. Podręczniki żeg-
larskie. Nauka o wiatrach a przepo-
wiednie pogody. Sport żaglowy i mo-
torowy. Kierowanie pod żaglami. Ra-
dy przy nabyciu żagłówek i moto-
rówki. Ratowanie tonących. Stacje i
przyrządy ratunkowe. Żegluga rzecz-
na. Ładunki okrętowe (tablice).
Formalności portowe. Konosament.
Umowa frachtowa. Maklerzy okręto-
wi. Asekuracja morska. Malowanie
statku.

— Cena 4 zł. —

Wysyła wydawnictwo

„Żeglarza Polskiego“

TCZEW, ulica Strzelecka 5.

Konto P. K. O. 170 044.

Dla roczn. prenumeratorem na r. 1927
oraz dla nowych nabywców rocznika
1926 w cenie 4 zł **cena 2,50 zł.**